

# SLOVENSKI PRIJATEL.

Izhaja enkrat  
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja na leto  
3 fl. po pošti.

Št. 2.

15. februarja 1857.

VI. tečaj.

## Pridiga za I. postno nedeljo. 78

(Kaj je postni čas?)

„Ko se je Jezus štirideset dni in štirideset noči postil, je bil po tem lačen.“ Mat. 4, 2.

### V v o d.

**Modri mož** v starem testametu pravi: „Vse ima svoj čas, vse pod milim solncem se spreminja o svojem času. Čas je jokati se, pa tudi čas smejati se, čas je žalovati, pa tudi čas veselovati“, eccl. 3, 4. Vse ima toraj svoj čas, pa tudi vsak čas ima svoj pomen, in le tedaj obrača človek zlati in kratki čas svojega življenja pametno in modro, ako ga obrača po volji sv. katoljske cerkve. — Ni še dolgo, kar je minul pustni čas. Sv. kat. cerkev, skerbna mati, je svoje verne otročiče klicala in opominjala po besedah sv. apostola Pavla: „Ljubi otročiči moji! Veselite se vselej v Gospodu; še enkrat rečem, veselite se!“ Fil. 4, 4. Srečen tisti kristjan, ki je mili glas svoje ljube matere lepo poslušal! — On se ni veselil ta pustni čas po grešno, po nepošteno in po nezumno, zatoraj ni zapravil svojega dnarja, svojega poštenja in zdravja, ni žalil svoje vesti in Očeta nebeškega, ni prodal za kratko in malovredno veselje svetih nebes, ni si nakopal ostre sodbe in večnega pogubljenja. — Zatoraj trikrat srečen, kdor je čas posvetnega veselovanja obračal po nauku in volji sv. katoljske cerkve. — Nastopil je sedaj sv. postni čas, kjer se je spolnilo, kar je Jezus danes osem dni svojim učencem rekel: „Glejte, gremo gori v Jeruzalem, in vse se bo dopolnilo, kar je pisano od Sinu človekovega po prerokih. Izdan bo namreč nevernikom, in bo zasramovan, in raztepen in zapljuvan; in potem, ko ga bodo raztepli, ga bodo umorili“, Luk. 18, 31. Sv. kat. cerkev nam toraj

kaže našega odrešenika in izveličarja Jezusa Kristusa, ki za nas bitko terpi in grozovitno na križu umerje. Prišel je nam, nam, ki smo kristjani, čas žalovati, prišel je sveti in tihi postni čas! Pa tudi skoraj ta spet mine, hitro derčijo ure in dnevi in skoraj tudi spet porečemo: Srečen, trikrat srečen tisti kristjan, ki je sv. postni čas obračal po nauku in volji svete kat. cerkve. Kaj ne ljubi kristjani, alite da ste se zaobljubili ta sv. čas obračati v čast božjo in za izveličanje svoje neumerjoče duše? Zatoraj vam danes — prvo postno nedeljo — pokažem:

„Kaj je sveti postni čas?“

Čas je hiter in kratek, čas je svet in imeniten, zatoraj zvesto poslušajte, da ga obračate prav po keršansko!

### Razlaga.

Slišali ste danes brati list sv. Pavla, v katerem kristjane opominja, naj čas gnade in milosti božje na dobro obračajo: „Glejte, pravi on, sedaj je prijetni čas; glejte sedaj je dan izveličanja“, Kor. 6, 3. In res sveti postni čas je res prijetni čas, čas izveličanja; zakaj postni čas je:

#### 1. čas postiti se.

Post ni nobena nova zapoved, je od začetka svetá v navadi; že prvim staršem je Bog zapoved dal, postiti se in ne jesti drevesnega sadu. Postil se je Mozes in David, postili so se Izraelci in Ninivljani, postili so se očaki in preroki. Ravno taka se je godila v novej zavezi.— Postil se je Janez kerstnik, postili so se aposteljni in učenci Jezusovi, vsi svetniki in svetnice božje, postil se je Jezus Kristus sam, in to štirideset dni in štirideset noči. Zatoraj so se verni kristjani vseh časov in vseh krajev ostro postili, posebno pa štirideset dni pred veliko nočjo. Perve zlate čase so se kristjani celih štirideset dni tako postili, da nobeden ni mesa jedel, ne druge reči, ktera od mesa izhaja; da so le enkrat na posten dan jedli, in ne opoldne, ampak še le zvečer. Večidel so živeli od zelnatih reči in od suhega sadja, in večkrat se tudi postili ob kruhu in vodi. Posebno pa so kristjani prvih časov v časti imeli štiridesetdanski post; nič ni jih zamoglo odverniti od ostrega posta — ne dragina ne druga tudi terda sila. Prav milo je kristjanu pri sercu slišati, kar Nicefor, nek star pisavec, pripoveduje. Grozna lakota je bila naustala po Carigradu, ko je bila ondi še



keršanska vera; povsod se je slišal jok in stok; bogati in revni so terpeli silne lakote. Nadloga in stiska je bila silno velika; zatoraj je ukazal cesar Justinijan mesó sekati in prodajati, dasiravno je bil štiridesetdanski post. Verni pa se niso dali motiti; sila in lakota je bila strašno velika, vendar je vse mesto na glas vpilo, da so vsi pripravljene rajši za lakoto umreti, kakor da bi sveto navado svojih očetov oskrunili. —

Ljubi moji! tako so delali naši keršanski predstariši; in vendar so imeli le tistega Boga, le tistega odrešenika in učenika, le tisto sveto cerkev in le tiste nebesa! Zatoraj, priserčni moji poslušavci! ne poslušajte nevernih, brezvestnih kristjanov, katerim je sveti post in posten dan prazna reč, katerim je kosec mesa boljše pri sercu kot vse božje in cerkvene zapovedi. Naj bi tak kristjan svojo glavo še tako visoko nosil, naj bi se zlata in srebra ves svetil in blesketal, naj bi še tako imenitno in visoko službo opravljal, — vreden je sirota serčnega omilovanja, kajti tudi njega zadevajo Kristusove strašne besede: „Kdor cerkve ne posluša, bodi ti kakor nevernik in očiten grešnik“, Mat. 18, 17. Ja! katoljski kristjani poslušajte glas svoje katoljske cerkve! Ona je mila, usmiljena mati, ona je sama od ostrega posta veliko popustila in toliko dovolila, kolikor je le mogoče. Le nekaj dni mesenih jedi se zderžati, in zvečer nikar do sitega se najesti, to vendar ni hudo in preostro. In še to vseh ne zadeva! Niso se dolžni mesojeje zderžati vsi nevarno bolni, katerim bi postne jedi škodovala; ni dolžnost slabotnim ljudem si živeža ravno tako ostro tergati, kakor ljudem pri terdni moči; tudi kdor pretežko delo ima, naj si le toliko priterga, kolikor mu delo pripušča. Glejte predobro serce premile naše matere, sv. katoljske cerkve! Kako gerdo in nehvaležno, kako hudobno in grešno toraj dela tisti, kdor sedajne postne zapovedi zvesto ne spolnuje. Postimo se toraj vselej radi, po volji in po duhu sv. kat. cerkve, nam vsem je potreba postiti se, kakor sv. Avguštin pravi: „Postiti so se dolžni pravični za to, da jih hudo nagnenje ne premaga; postiti so se dolžni grešniki, da se spokorijo in pregrešno poželenje v sebi končajo.“ Posebno svet nam naj pa bo sedajni sveti postni čas, kateri je čas postiti se; sv. Ambrož pravi: „Bratje! ni majhen greh kristjanom, če se ne po-

stijo štiridesetdanski post, kterega nam je Jezus naznal.“ Sveti postni čas pa ni samo čas postiti se, je tudi

## 2. čas moliti.

Pravi post ima za svojo tovaršico vselej pobožno, serčno molitev. Izraelski otroci so zoper Boga grešili; Mozes se je 40 dni postil in Boga prosil za ljudstvo in Bog se je vnovič ljudstva usmilil. David je hudo grešil, pa se je postil, noč in dan k Bogu zdihoval in molil, in Bog mu je odpustil. Joet je klical v imenu božjem: „Se 40 dni, in Ninive se bodo potopile.“ Ninivljani pa so oster post razklicali in so k Bogu vpili, in Bog jim je res prizanesel. Tudi sv. apostelni in učenci so se postili in molili; in tako pričakovali sv. Duha. Sv. danešnje evangelje nam tudi kaže Jezusa Kristusa v puščavi, kako se on posti, in sv. cerkev pristavlja, da je v puščavi molil in se pripravljaj na svoje težavno opravilo. Sv. kat. cerkev nas opominja, da bi radi in serčno molili, posebno nas pa opominja to delati sveti postni čas. Zatoraj so sv. maše, molitve in opravila v cerkvi dalje kot drugemale, zatoraj se postni čas opravljajo posebne molitve in pobožnosti, zatoraj se tudi božja beseda večkrat oznanuje. Zategadelj ljubi moji opravljajte ta sv. postni čas zraven svojih navadnih molitev še nekatere posebne molitve. Vsaka hiša ima nad mizo svoj domači oltarček ali saj kako sveto martro. Hišni gospodar pokliči in zberi svoje hišne, in pokleknite večkrat na teden pred sv. martro, na ktorej Jezus za nas razpet visi in svojo kerv prelija. (Pri vsakej fari se moli sv. križev pot saj enkrat v tednu; tu gledamo Jezusa, kako ga k smerti obsodijo, kako mu težki križ na rame naložijo. Pred našimi očmi nese Jezus svoj težki križ, pod križem pade, na križu umira in na križu umerje. To je prelepa molitev in posebno za sv. postni čas. Zatoraj so pa tudi papeži vsem kristjanom, ki križev pot pobožno opravljajo, ravno tiste odpustke podelili, kterih se vdeležijo tisti, ki sv. štacijone v Jeruzalemu obiskujejo (Klemens XII. 16. jan. 1731 in Benedikt XIV. 3. Avg. 1741). Tudi to se za sv. postni čas posebno spodobi, da se zlasti o večerih kaj iz pasijona ali Kristusovega terpljenja bere, ali pa postne evangelja, ki so v nekterih bukvah prav lepo razložene; dobro je tudi brati življenje svetnikov, posebno od mnihov in puščavnikov, ki so se ostro in terdo postili; priporočiti je tudi treba, prebirati katekizem ali keršanske nauke



od velikonočne spovedi in sv. obhajila. To delajte, ljubi poslušavci moji sv. postni čas, tako bote prav po keršansko obhajali sv. postni čas k božji časti in k izveličanju svoje duše. Zraven pa bolj pogostoma k sv. maši hodite, zjutraj in zvečer več molite, sv. rešnje telo večkrat obiskujte; tako bode sv. postni čas res vam vsem prijeten čas, čas izveličanja! — Poslednjič je pa postni čas še tudi:

### 3. čas pokoriti se.

Da je greh kej hudega, nam sicer že lastna vest pravi. Že pri kakem majhenem pregrešku nam kri v obraz slopi, in le pripovedovati slišati hudo pregreho nas groza obide. In pekel, ki ga grešnik v lastnem sercu nosi, je strašen, da ni nič strašnejšega na svetu; červ, ki grešnika noč in dan vjeda in grize, je hud, da ni nič hujšega na zemlji. — Zapeljana nedolžnost, ki grenke solze pretaka, zapravljivec, ki se je na beraško palico pripravil, nevošljivec, ki je ves zelen v medoči, nečistnik, ki je gola kost in koža in že zgodaj zrel za smert, vse to nam po svetu okoli nas vsak dan strašno oznanuje, kako kej hudega da je greh. Naši prvi starši, ki so bili iz svetega raja izgnani, vsi ljudje, ki so v vesoljnem potopu strašen konec storili, Sodoma in Gomora, ki jih je ogenj iz nebes požgal in še neizrečeno veliko strašnih prigodb živo spričujejo, kako kej strašnega da je greh. Pa vendar kaj je vse to? Greh je tako strašen, da je sam edinorojeni Sin nebeškega Očeta moral umreti, na križu umreti, da je strašni in hudobni greh poplašal in izbrisal! Zavoljo naše hudobije je bil Jezus ranjen, pravi prerok Izaija 52, in udarjen zavoljo naših pregreh.“ Toraj pa vpije sv. Bernard in pravi: „Spoznaj o človek! kako nevarne so bile tvoje rane, ktere ti je bil greh storil; Jezus je moral ranjen biti, da ti jih je ozdravil!“ Ravno ta sv. postni čas se spominjaš, o človek! Jezusovega britkega terpljenja in njegove grozovitne smerti. Vsega tega se spominjaš sveti postni čas, in vendar se ne spokoriš in ne varuješ greha! Kristjan, ti vidiš za te zapljuvanega, razmesarjenega, s ternjem kronanega, na križu razpetega Jezusa, in vendar še grešiš! Jezus je na križu umorjen, umorjen zavoljo tebe; pa oh, to ti še ni zadosti! Njegova že prelita kri ne more pri tebi pogasiti grešnega po-

želenja, ampak vnovič ga še pretepaš! Jezus je že ves razmesarjen, pa ti ga hočeš vendar še bolj razmesariti; Jezus je že od glave do pet ves ena rana, in ti mu jih hočeš še več narediti! Poslušaj kako Jezus toži po svetem Bernardu: „Ali nisem še zadosti zavoljo tebe ranjen? Zakaj mi še ti rano nakladaš? Oh rane, ki so mi jih judje storili, veliko ložej prenašam, ko rane, ktere mi ti s svojimi grehi delaš. Poglej vendar, o človek, kaj za te terpim! Tebi to rečem, ki za te umiram; tebi rečem: Poglej, kaj za te terpim; poglej žeblje, ki so me prevertali! Tako velike ko so moje telesne bolečine, je le vendar britkost mojega serca še večja, ker čutim tvojo nehvaležnost.“ To slišimo, to preišljujemo sv. postni čas, je li mogoče, da bi grehov svojih iz celega serce ne obžalovali, resnične pokore ne delali in zanaprej greha zvesto ne varovali se? Sv. Vincenc Pavljan je navadnega grešnika dolgo in serčno opominjal, poboljšati se. Pa vendar bilo je vse zastonj. Žalostni dušni pastir ne ve, kaj bi počel, kar mu na misel pride majhena podoba štacijona, pri katerem je Jezus pod križem padel. To grešniku poda in mu milo reče: Usmiljenja vredni prijatelj! vzemi to podobo v spomin, da sva se midva pogovarjala, pa zastonj pogovarjala. Le samo to te prosim, da vsak večer to podobo nekaj časa gledaš in preišljuješ, da so tudi tvoji grehi usmiljenega Jezusa k tlam tlačili! Kako dolgo ga boš pustil pod tem težkim bremenom ležati? Kako dolgo se boš še obotavljal, prav spokoriti se, pa tako sebi in Njemu breme polajšati, in mu od tal pomagati? — In glej čez malo časa pride popred oterpnjeni grešnik nazaj, pa ves drugačen, ves zgrevan in spokorjen. Rekel je, da ubogi Jezus pod križem mu ni več miru dal. — Grešnik! sv. postni čas preišljuješ Jezusovo britko terpljenje in smert, stojiš pod križem Jezusovim, poglej ga še enkrat, poglej ga večkrat, — ali je mogoče, da bi ti ubogi Jezus dal miru. Tvoje merto serce se bode ogrelo, tvoja mertva vest se bo obudila, in obljubil boš resnično pokoro delati in nikoli več ne grešiti. Tega te opominjati je ti sv. kat. cerkev že na pepelnico brala besede profeta Joela: „To reče Gospod: Spreobernite se k meni iz vsega svojega serca, postite se, jokajte in ža-



lujte. In pretergajte svoje serca, ne pa svojih oblačil, in spreobrnite se k Gospodu svojemu Bogu“, Joel 2, 12. Zatoraj nam ona tudi danes kaže Jezusa v puščavi, kako peklenskega skušnjavca premaguje. Vojska je tudi naše življenje, in vojskovati se moramo za nebeško krono. Zatoraj grešni človek, spoznaj, kako nesrečen da si v svojem grešnem stanu, in obljubi greha se znebiti in greh zapustiti, — hude skušnjave bojo tudi tebe nadlegovale, peklenški sovražnik bo tudi tebe skušal in prizadeval si v stare grehe te nazaj potisniti, pa varuj se priložnost, zateraj hudo nagnjenje, pazi na počutke svojega telesa, posti se in moli pobožno in goreče, prav lepo se pripravljaj k velikonočnej spovedi in svetemu obhajilu: in zaupaj, da bode tvoja pokora prava, in Bogu dopadljiva: „Potertega in ponižanega serca Gospod ne bo zavergell“ ps. 50. in Joel 2: „Spreobrnite se k Gospodu svojemu Bogu, kajti dobrotljiv je in milostljiv, poterpežljiv in velikega usmilenja!“ Spet je prišel prijetni čas, čas našega izveličanja; zatoraj noben ne obupaj, le dobro obračuj vsakdo sv. postni čas, delaj pravo, resnično pokoro, in da bi bila tvoja duša črna kot vogel, bela bo kot novi sneg!

### S k l e p.

Na pepelnico ste klečali pred sv. oltarjem; duhovnik so vam trosili pepel na čelo in djali: „Človek! pomisli, da si prah, in spet prah bodeš!“ Ah da bi vam te besede celi sveti postni post pred očmi stale: gotovo bi sv. postni čas lepo in keršansko obhajali. „Človek, prah si in spet prah bodeš“, ali veš odkod to? Adam in Eva se nista postila, sta jedla prepovedani sad, odtod je smert prišla. Zatoraj posti se človek, posti zvesto in tanjko po nauku in volji sv. kat. cerkve, posebno postni čas, kajti čas je postiti se! „Človek, prah si, in spet prah bodeš“, kaj se toraj povišuješ, bodi ponižen, ne zaupaj na se in svojo moč, temuč na Boga in njegovo vsemogočno pomoč. Zatoraj moli in prosi rad, kdor prosi, dobi, kdor išče, najde, in kdor terka, temu se odpre! Posebno ta sv. postni čas goreče in pogosto moli, kajti čas je moliti. „Človek, prah si, in prah bodeš“, tvoja duša pa pojde pred

božjega sodnika; in bo žela, kar je sjala, in ne veš ne ure ne dneva, le to je gotovo: umerl boš, prah boš! Zatoraj delaj pravo pokoro, spoznaj svoje grehe, izpovedaj se jih čistno in ponižno, nosi svoj križ za Jezusom v duhu pokore, varuj se grešnih priložnost, popravi vso krivico, poravnaj vsako pohujšanje; ta bo resnična in Bogu prijetna pokora, in potrebna je za te, kajti čas je sedaj pokoriti se.— Ljubi moji, nastopili smo vsi sv. postni čas, ali ga bomo pa tudi zdravi in živi dokončali? To je le tebi znauo vsevedoči večni Bog; daj nam toraj vsem milosti in pomoči, ta sv. postni čas prav po keršansko obhajati! Pomagaj nam, da se ostro postimo, da pobožno molimo, in da se resnično pokorimo! Amen. —

## Pridiga za praznik sv. Jožefa.

(Tri žlahne rožice; govoril F. L.)

„Jožef, njen mož, je bil pravičen“ Mat. 1, 10.

### V v o d.

Kako se razveseli naše serce, kedar spoznamo človeka, od kterega smemo po vsi pravici reči, da je pravičen, da njemu pravičnost in čednost ni koj na jeziku, temuč tudi v sercu; nikar samo v besedah, marveč v djanju. Takemu človeku se naše serce celo odpre in odkrije, zato ker besedo na krivo ne obrača, ne pozna zvijače, ne krivice.—Vse stori zavolj Boga, in iz ljubezni do Boga. Si vesel, tudi on se s teboj veseli, si žalosten, tudi on s teboj žaluje, in kjer le more, rad pomaga in pod pazuh seže. Tak človek je drag, žlahten kamen, pa tudi tako redko se najde, kakor žlahtni kameni. Tak človek je jasna zvezda na temnem nebesu; in sv. Duh pravi od njega, „da je Bogu in ljudem ljub, in njegov spomin v časti.“ I. Sirah. — Pravičnost, kako majhena besedica, pa koliko ti zapopadeš in obsegaš; ti si posoda, ki vse čednosti v sebi hraniš; se še nahajaš na svetu, pa čista, nepokvarjena le malo, malokje. —

Ljubi poslušavci! danešnje sv. evangelje nam kaže, in danešnji praznik nas opominja na moža, od kterega sam sv. Duh spričuje, da je bil pravičen. In ta mož je bil sv. Jožef, ženin Marije in rednik Jezusa Kristusa. Ali ga je mar to, da je bil vi-



sokega stanu, ali da je bil bogat in srečen, ali so ga druge reči, ki pred svetom obveljajo, pravim, ali ga je to vrednega storilo, biti rednik božjega Sina. O nikar visoki, imenitni stan, tudi ne zamožnost ni tega zamogla, ampak njegova pravičnost. Scer iz rodu kralja Davida, pa vendar v ubožtvu rojen, si je moral s svojo roko kruha služiti. Pa vendar skoz njegovo revnost v revni obleki revnega delavca se je svetila pravičnost, kakor se sveti drag žlahten kámen še skoz perst, s katero je obvaljan. Pod revno siromašno obleko revnega delavca, koljko čednosti in pravičnosti! Življenje tega moža je za vas ljubi kristjani, in zlasti za vas keršanski očetje in gospodarji zlato ogledalo, v katerem bi imeli dan na dan gledati. To ogledalo hočem vam dans razjasniti. Podoba nam sv. Jožefa kaže, da lilijo v rokah derži. Ta lilija ima tri razcvetene rožice; vzemite jih, kakor jih vam bom podal, in tudi v svoje serca jih zasadite. Lete tri rožice so pa te:

1. je ponižna vdanost v voljo božjo; 2. je pohlevnost; 3. je pravičnost.

Te tri rožice hočem vam z božjo pomočjo prav pred oči postaviti, njih lepoto in žlahtnost pokazati; moja želja in moja prošnja je pa, da bi se tudi v vaših sercih zakoreninile.

### Razlaga.

1. Perva rožica na Jožefovi liliji je njegova ponižnost, vdanost v božjo voljo in v božje ravnanje. Marija, njegova zaročena, je bila noseča od sv. Duha. Angelj Gospodov se mu je prikazal in mu oznanil, da se ne boji vzeti Marije, svoje zaročene žene; in podal se je v voljo božjo, storil je, kakor mu je naznanil angelj Gospodov. Ko je bilo božje dete že rojeno, se mu prikaže angelj Gospodov in mu naznani, da naj vzeme dete in njegovo mater in beži z njima v Egipt. Ne praša on, zakaj? ne pritoži se in ne mermra čez daljni, težavni pot, ne prestraši se v ptujo neznano deželo iti; Gospod mu je ukazal, in zatoraj stori po volji božji. Ni še vedel, kaj ga morebiti tam na ptuji zemlji, med neznanimi ljudmi čaka; ali to je vedel, da je Bog povsod, in njegovo ravnanje za nas nerazumljivo. In k tretjibarti se mu prikaže angelj Gospodov in mu razodene voljo božjo. Kakor pred in vselej, tako stori tudi sedaj, karkoli je volja božja. Komej se je morebiti v Egiptu privadil, mora že spet ta kraj zapustiti,

z materjo in z otrokom spet po težavnem potu nazaj v svojo deželo. Bog ve, kakšne nevarnosti ga tam čakajo, ktere nadloge in stiske so mu še prihranjene. Pa vendar mož po volji božji stori vse, kakor se je od mladih let učil iz pokornosti in ponižne vdanosti v voljo božjo, „zato je tudi bil Bogu in ljudem ljub, in njegov spomin je v časti.“

Tudi vas, preljubi kristjani, in posebno vi, keršanski očetje in matere! vas zadenejo včasih hude nadloge in stiske, tudi vam so včasih prihranjene britke težave; ne veste, zakaj vam Bog toliko naloži, ne veste, kako in kaj začeti? Ljubi Bog vam vzame ljubega sina, ljubo hčerko v nar boljših letih, kedar bi vam že mogli kej pomagati; Bog vam pošlje slabe leta, in vi morate v ptuje kraje za živežem; Bog vam pošlje nesreče pri živini, ali pa vas podé na postelj dolge leta. Vi se pritožujete in poprašujete, zakaj vam Bog toliko naklada. Jaz vam pravim, božji sklepi so za nas nerazumljivi, in božje modrosti z našo pametjo ne moremo meriti. Kaj se učimo od sv. Jožefa? storiti voljno, kakor je volja božja, ponižno prevzeti vse, kar nam pošlje, Bog bo ja obernel vse k našemu pridu in k naši sreči, ali kar tukej na svetu, saj gotovo v večnosti. Kako lepe so besede poterpežljivega Joba. Ko je bil že ob vse zamoženje prišel in je v bolečinah na gnojnišču sedel, je rekel: „Bog mi je dal, Bog mi je spet vzal; božja volja bodi vselej češčena. Sem dobrega prejel iz božjih rok, zakaj bi hudega ne prejel.“ Tako je rekel Job, tako je ravnal sv. Jozef, tako pravijo in ravnajo vsi, kateri so kakor Jožef ponižno vdani v božjo voljo. Ko bi se pa Jožef bil ustavil božji volji in bi bil v svoji deželi ostal, kakšna nesreča in nevarnost ga je tam čakala. Nedolžno dete in morebiti on in mati bi v smert prišli, grozovitni Herodež bi bil vse pokončal; glejte, taka se godi vsem, kateri se ne podajo božji volji, in se božjemu previdnemu ravnanju ustavljajo. Zato vas prosim, ljubi kristjani! vzemite prvo rožico iz Jožefove lilije in zasadite si jo v svoje srca; in ta rožica je ponižna vdanost v voljo božjo. Najte, da v vaših srcih močne korenine požene, ona je prijetna in nje duh žlahten pred Bogom in pred ljudmi. —

2. Druga rožica na Jožefovi liliji, se imenuje pohlevnost, lepa čednost za vsakega kristjana, zlasti pa za zakonske, za vas kerš. očetje in matere. Marija je bila noseča od sv. Duha, Jožef



pa njen mož, ker je bil pravičen, je ni hotel razglasiti, ampak skrivaj zapustiti; ali angelj Gospodov se mu je v spanju prikazal, rekoč: „Jožef, ne boj se vzeti Marije svoje žene; zakaj, kar je v njej rojeno, je od sv. Duha.“ Glejte, tako ravna vsak pohleven mož; ne obsodi in ne dela poloma brez vse potrebe, in pred, da se o resnici ni terdno prepričal.—Učite se pohlevnosti od Jožefa posebno vi zakonski, v katerih hišah od svita do mraka ni slišati, kakor polom in kletva, kletev namesto juterne molitve, polom namestu roženkranca. Prepir in boj zavolj vsake malenkosti, zavolj vsake trohice, velikrat po nedolžnem. Prašam vas, ali je taka hiša keršanska, kjer ni sledi od keršanske ljubezni in prizanesljivosti? Prašam vas, ali je to zakon od Jezusa postavljen, od cerkve posvečen? Poglejte na sveto družino, na Jožefa, Marijo in na Jezusa med njimi, to je družina, za vas kerš. družine nar lepši izgled. Sveti, nebeški mir in pohlevnost prebiva med njimi, kakor sv. angelj, zato tudi med njimi izraste Jezus, nar pohlevniši. Kaj pa zamore iz takega zakona priti in izrasti, v katerem ni pohlevnosti, kjer keršanske ljubezni in prizanesljivosti ni doma? Takšni otroci, kakor so oče in mati, nepohlevni in polni sovražtva. Naj si dobro pomnijo tisti brezdušni očetje in brezvestne matere staro resnico: „Jabelko ne pade daleč od drevesa“, je drevo pri korenini gnjilo, bode tudi sadje piškovo.—Ako je v katerem stanu pohlevnosti potreba, je v zakonskem nar potrebniša. Zakaj zakonsko sta kakor dva pota, ki zmirej zraven sebe gresta; kedar pa navkriž prideta, kako težko jih je potem prav razločiti, kako lehkò se človek na njih zgubi.—Zato tudi ne stopite v zakonski stan, kateri niste poklicani, ki nimate temu stanu potrebnih lastnost; zakaj stara resnica pove: „Kratka je v zarokah zmeta, ali dolga v zakonu srota.“—Zato vas prosim, vas zakonske! med kterimi ni pohlevnosti, ni kerš. ljubezni in prizanesljivosti! vas prosim tukaj na božjem mestu s povzdignjenimi rokami: „Izženite iz med vas in iz zakona hudiča jeze in sovražtva, in najte, da se med vami vdomači angelj ljubezni, pohlevnosti in prizanesljivosti; vzemite si izgled od Jožefa in od svete družine in tudi med vami bojo izrastli otroci pohlevni, kakor Jezus. Učite se pohlevnosti od Jožefa in zasadili bote si v srcih drugo rožico iz Jožefove lilije, lepo žlahtno rožico pohlevnosti.“ Ko bi jaz s svojimi besedami dans saj v eni hiši, v enem zakonu sovrašтво

odpravil in zakonske pomiril, bi bilo to hladilo in nar slajši med za moje serce; ali zaupam, da bode božja gnada še veliko več zamogla. —

3. Tretja rožica na Jožefovi liliji je pravičnost ali poštenost, lepa čednost in v vsakem stanu potrebna. Jožef ni bil bogat, ampak delal in trudil se je in je svojo družino preživel; pa bil je vendar pravičen in pošten, zato je bil izvoljen rednik našega Izveličarja. Pravičnost, ljubi moji! je tista čednost, koja se v vsakem stanu da ohraniti, koja tudi v bornej obleki ne zgubi svoje vrednosti. Poslušajte in zvesto si k sercu vzemite vi keršanski očetje! to resnico: Ni veliko potreba, da preživite svojo družino; samo pridne, pred vsemi pa pravične roke. Sveto pismo nas uči: „Boljši siromak in pošten, kakor bogat in goljufen. Vsak rajši naj svoje roke na dobro delo oberne, da bo mogel ubogemu kaj podeliti.“ Bogat in zamožen biti, visokega in imenitnega stanu biti, ni vsakemu dano; — Bog je postavil več stanov na svetu; ali pravičen in pošten biti, to je vsakemu mo-goče. Tudi ni se sramovati nobenega stanu, pravičnost in poštenost mu da vrednost; nikar ne stan človeku ne deli časti, ampak le pravičen človek svoj stan požlahti. —

„Krivično blago se zmanjša; skoz zvesto ravnanje se pa poobilni“, nas uči sv. Duh v sv. pismu. En krivičen krajcar sto pravičnih požre, to je resnica, ki se vsak dan pred vašimi očmi poterduje, pa jih je zmiraj še pogosto vsjanih, ki zmiraj le na to mislijo, kako bi ktereга goljfali in z zvijačo si kej pridobili. To ne prinese nobenega prida. Pošlje Bog jim le eno bolezen, alj kako drugo nesrečo in snedla jim bo krivične krajcarje s pravičnimi vred. Zato poslušajte, kar vaš jaz prosim, in sv. Duh opominja: „Deržite se pravice in pravičnosti, pošteno živite od dela svojih rok, s tim si bote pridobili tretjo rožico iz Jožefove lilije, rožico pravičnosti.“

### S k l e p.

Tukaj imate sedaj tri rožice, vdanost v voljo božjo, pohlevnost in pravičnost, ena prijetniša ko druga, njih duh je žlahten, njih cvet čudno lep, kakor da bi bile iz paradiža prinesene in na ta svet zasjane. — Najte, da se tudi med nami pogostejše znajdejo. O ljubi kristjani, in zlasti vi keršanski očetje! o da bilo tudi med



vami več Jožefov, gotovo bi bilo več Jezusovih otrok. Učite se, kakor vas uči dans sv. Jožef, bodite pohlevni, pravični, in tudi vam bo se mogla reči imenitna beseda, da ste po volji božji, Bogu in ljudem bote dopadljivi in vaš spomin bo v časti. Tebi pa, o usmiljeni Jezus, tebe prosim, daj da bi moja beseda dobre zemlje našla, ti jo blagruj, ti jo polijaj, in njeni sad bo večni! Amen.

## Pridiga za II. postno nedeljo.

(Zakaj da Jezus marsikomu ne dopada?)

„Ta je moj ljubi Sin, nad katerim imam dopadenje.“ Mat. 17, 5.

### V v o d.

Blizo je bil že čas, da bo Jezus terpel in umerl. Viditi Jezusa tako grozovitno terpeti in tako sramotno umreti, bi lahko tudi njegove aposteljne in učence splašilo in omotilo. Vzame toraj Jezus svoje naj prve tri aposteljne, in jih pelje seboj na visoko goro. Tukaj pokaže jim le nekoliko svoje nebeške časti in lepote, in jim le nektere kapljice nebeškega veselja okusiti da. Nebeško se pred njimi spremeni in ves se začne svetiti: Njegov obraz se sveti kakor solnce, njegove oblačila pa so bele kakor sneg. Prikazeta se dva imenitna moža, ki sta že davno zamerla: Mojzes, vojvoda in postavodajavec izvoljenega izraelskega ljudstva, in Elija, eden nar imenitnejših prerokov. Sv. aposteljni so vsi zamaknjeni in uživajo veselje, kterege še niso nikdar okusili. Peter ves vnet in poln veselja Jezusu reče: „Gospod! dobro nam je tukaj biti; ako hočeš, naredimo tukaj tri šotore, tebi enega, Mojzesu enega in Eliju enega.“ Peter pa je še govoril, kar pride svetel oblak, jih obsenci in vzame Mojzesa in Elija, med tem pa močen glas iz nebes od nebeškega Očeta doleti: „Ta je moj ljubi Sin, nad katerim imam dopadenje; njega poslušajte!“ To slišati, so aposteljni na svoj obraz padli in se silno bali; Jezus pa jih je potažil in pomiril. — Tako je Jezus svoje aposteljne v veri poterdil, da je pravi Sin božji; za to resnico so pa tudi radi in veseli svojo kerv in življenje dali. Kaj pa mi porečemo? Kaj pa — iz celega serca verujemo, da je Jezus sin živega Boga! Saj je tudi sam Oče nebeški ravno danes

poterdil; kajti klical je iz nebes: „Ta je moj ljubi sin, nad katerim imam svoje dopadenje!“ Ravno tako je pa tudi Oče nebeški že enkrat prej klical, ko je sv. Janez Jezusa v Jordanu kerščeval. Zatoraj še enkrat poterdimo, da je Jezus sin živega Boga. Pa poslušajte: Veliko je ljudi, ki so po imenu Jezusa Kristusa kerščeni, ki se po njem kristjani imenujejo, pa na Jezusa ne verujejo, na Jezusa ne zaupajo, Jezusa ne ljubijo, z eno besedo: veliko je ljudi, ki nad Jezusom nimajo dopadenja. Kaj neki sedaj porečete: Sam Oče nebeški iz nebes kliče: Jezus je moj ljubi Sin, nad katerim imam svoje dopadenje; kako je li mogoče, da bi ljudem ne dopadel? Odkod neki to? To čudno, pa tudi žalostno resnico hočemo danes preiskovati in vam bom pokazal:

„Zakaj da Jezus marsikomu ne dopada?“

Poslušajte; kajti govorim v imenu Jezusa Kristusa!

### Razlaga.

Nekdaj so ljudje za Jezusa vsi goreli, so zavoljo Jezusa zapustili vse, prelili svojo kerv, terpeli naj strašnejših bolečin, dali svoje življenje. Sedajnih časov pa so ljudje vsi merzli in mertvi za Jezusa, in marsikdo je, ki nad Jezusom nima dopadenja. Čudite se in poprašujete, odkod neki to? To je odtod:

1. ker veliko ljudi ne pomisli, zakaj da so na svetu?

Arzeni v štertem stoletju v Rimu rojen, je bil od mladih nog kristjan. Zavoljo svoje visoke učenosti je slovel daleč okoli, sam cesar Teodozi ga je visoko spoštoval in ga učenika izvolil svojemu sinu Arkadiju. Arzeni pri vsi svoji časti in pri vsem svojem bogastvu vendar pravega veselja v svojem sercu ne najde; zakaj vest mu očita, da je njegovo izveličanje v nevarnosti. Doživel je v tej posvetni časti svoje štirideseto leto. Nekega dnu se ga lotijo prav resne misli. „Arzeni“, tako on sam sebi govori, „kaj bo s teboj? Bog te je stvaril, ti pa le redko na stvarnika misliš. On te je na zemljo postavil, naj bi tukaj njemu samemu služil, ti se pa le bolj trudiš drugim se prikupiti, kakor pa Bogu služiti. Ti boš moral v večnost, in vsa posvetna čast, kaj ti bo pomagala v večnosti?“ Tako premišljuje, se za glavo prime in izdihne: „Bedak, ki sem, da svoje izveličanje v nevarnost postavljam.“ Reče, svet zapusti,



gre skrivaj v egiptovsko puščavo, in še 55 let se ostro pokori; 95 let star umerje in je sedaj svetnik božji v nebesih.

— Kakor se je Arzeniju do 40. leta godilo, se godi še marsikteremu kristjanu: ne pomisli, zakaj da je na svetu. — Koliko je kristjanov, ki živijo tje v en dan kakor ljuba živinica; nikoli jim ne pride na misel popraševati se, zakaj da so na svetu. Da imajo le jesti in piti, da se le košatijo in veselijo, da le gospodujejo in zapovedujejo, da le spravljajo in grabijo, je pa vse dobro, dalej njih kratka pamet ne sega. Da je vse posvetno veselje in bogastvo, vsa posvetna čast in lepota le od danes do jutre, da je vse posvetno le goljufno in človeka le kazi in slepari, da vse posvetno človek uživlja naj dalje le do groba, in da se vse v pepel in prah spremeni, oh vsega tega se nikoli ne zmeni! Kaj je takemu človeku duša, kaj nebesa, kaj pekel? Spet je dosti kristjanov, ki se včasih spominjajo duše in večnosti, nebes in pekla, pa si sami sebi šepetajo: Saj sem še mlad in zdrav, terdne in močne postave. Sedaj je zlati čas, uživljati svet in njegove sladnosti; greha se očistiti in znebiti, Bogu služiti in pokoro delati, je še dosti lepega časa in priložnosti na stare dni. Naj slišijo mertvaški zvon peti terdnemu mladenču in močnej deklini, naj vidijo može in žene pri naj boljših letih v černo zemljo zagrebovati, naj njim pred očmi neusmiljena smert znanega grešnika ali očitno grešnico naglo zagrabi in pelje pred božjega sodnika, oh vse to jih ne prestraši in ne gane; prederzno si mislijo: Meni se ne bo taka godila, jutre, jutre se bom poboljšal! —

Tako je veliko kristjanov, ki ne pomislijo, zakaj da so na svetu, in da jih more vsemogočni Bog neprevideno in naglo na rajtingo poklicati. Kaj pa bo s tvojo neumerjočo dušo po tem? Človek le eno samo dušo imaš, kaj hočeš početi? Le eno samo neumerjočo dušo imaš, enkrat zveličana bo večno vesela, enkrat pogubljena bo večno nesrečna! Le nekaj časa imaš, da si služiš nebesa ali pekel, in morebiti ti pravični sodnik še danes poreče: „Daj rajtingo od svojega življenja!“ Sv. Bernard se je pogostoma takole popraševal: „Zakaj si sem prišel Bernard? Zakaj sem prišel? Da bi mar jedel in pil? Tako je delal bogatin v evangelju in njegova duša je bila v pekel pokopana. Da bi se mar košatil in veselil na svetu? Tako

je počenjal Salomon; slednjič je pa vendar spoznal, da je vse ničemurno. Da bi mar gospodoval in zapovedoval na svetu? Aleksander Veliki je pod svojo oblast spravil skoraj ves tedaj znani svet; prašali so ga, kaj misli potem začeti, ko vso zemljo ima; odgovoril je: „Potem pa pojdem med mesec.“ — Da bi grabil in spravljaj posvetnega blaga in zlata? Judaž je komaj nekaj desetice imel, in že jih je bil sit, jih od sebe vergel in obesil se. In Jezus pripoveduje od nekega človeka, kateri je spravljaj, da ni vedel več kam, in zidal je, kakor da bi živel večne čase; Bog mu pa je rekel: „Norec! še to noč bo tvoja duša od tebe vzeta, in čigavo bo, kar si nagrabil?“ — Se popraševati: Zakaj sem prišel na svet, veliko kristjanov zamenarja in opušča; zabijo na dušo in večnost, na nebesa in pekel. Zatoraj jim pa tudi ne dopada Jezus, ki nam je zaslužil in odperl svete nebesa, in pot kazal v nebesa.

Drugim spet Jezus ne dopada:

2. ker Jezusa prav ne poznajo.

Naši prvi starši so bili svojemu Stvarniku nepokorni, zatoraj so grešili in si sv. nebesa zaperli. Kakor pa oni, ravno tako tudi mi vsi njih mlajši: „Tudi mi smo bili v hudobiji rojeni, in v grehu nas je naša mati spočela“, ps. 50, 7. Greh toraj seboj na svet prinesemo, greh spet sami doprinašamo, gorje nam toraj: nebeškega veselja nikoli ne bomo okusili, goreli bomo grešniki v večnem ognju, — kajti nič nečistega ne pojde v nebeško kraljestvo. Ne reci o človek: jaz svoje dolžnosti lepo spolnujem, greha se zvesto varujem in dobrega obilno delam; tako govoriti je res prederzno in po besedah sv. pisma prevzetna laž, pa bodi, da se varuješ vsakega greha, povej mi pa vendar, kako se boš očistil in znebil poerbanega greha, in ako si tako nesrečen, da sam padeš in grešiš, kdo te bo greha opral? Že neverni in slepi ajdje so tega dobro spoznali in globoko čutili, zatoraj so darovali naj žlahnejše in dražje reči in živali, so klali in žgali nedolžne ljudi in ljube otročiče zadobiti si odpuščanje grehov! Kristjan! ali poznaš tistega, ki nam je zadobil odpuščanje grehov? Poslušaj, kaj pravi sv. Peter I. 1, 18.: „Pomislite, da niste kupljeni za kako minijočo reč, za zlato in



srebro, ampak za drago kerv Kristusovo, kateri je bil jagne čisto in nedolžno.“ Kristjan, ali poznaš tistega, ki ti je nebesa odperl in mesto pripravil v večnem veselju? „Le v samem Jezusu je izveličanje, in ni ga imena pod nebom ljudem danega, v katerem bi mogli izveličani biti, kakor je ime Jezus“, dj. 4, 12. Kristjan, ali poznaš tistega, ki ti je pot pokazal in ti moči deli, srečno hoditi proti nebesom: „Jaz sem pot, resnica in življenje“, in „nobeden ne pride k Očetu kakor po meni“, pravi Jezus. In kristjan, kaj misliš, kako drago mu je to stalo, da te je greha odrešil, ti nebesa odperl, in ti božje gnade in pomoči pridobil? Poslušaj, kaj pravi sv. Avguštín: Povzdigni se, o duša moja, za toliko ceno si ti odkupljena. Preštevaj vse ure celih 33 let, vse zdihljeje, ki so se slišali iz žalostnega serca, vse solze, ki jih je pretakal, vse besede, ki jih je govoril, vse mahljeje, ki jih je občutil, vse ternje, ki ga je prebadalo, vse žeblje, ki so ga prevertali, vse kervave kapljice, ki jih je prelil, težki križ, ki ga je nosil in na katerem je visel, na katerem je svoje življenje dal, in svojo dušo izdihnil: vse to kliče: Pomisli o človek! za toliko ceno si odkupljen!“ Svoje dni so vneti duhovniki zamorcem v Japoniji sv. evangelje oznanovali. Pravili so jim, kako visok in mogočen, pa tudi kako usmiljen in dober da je Bog; dalej so jim pripovedovali, da je sam Bog človek postal, terpel in umerl iz ljubezni do nas; vsi veseli so na glas zaupili: „Oj kako mogočen, dobrotljiv in ljubezniv je Bog, ki ga kristjani molijo!“ Dalej so misionarji pravili, da je kristjanom zapoved dana, Boga ljubiti, in da joh in gorje čaka tiste, ki te zapovedi spolnovali ne bojo; sila so se čudili in djali: „Kaj se mora pametnim ljudem zapovedovati ljubiti Boga, toliko ljubeznivega?“ Pa še to zvedeti, da je kristjanov, ki namesti Boga ljubiti, ga le žalijo, so vsi serditi zaupili: „Oj ti malopridno ljudstvo, o vi nehvaležnega serca ljudje! Ali je mogoče kristjanom tolika hudobija? Kje je tista nesrečna zemlja, da bi jih nosila?“ — Ja res nemogoče je, da bi ne ljubil človek Jezusa, ako ga prav pozna. Zakaj ti ne dopade, o človek, tvoj učenik, tvoj odrešenik, tvoj izveličar, in tvoj prihodni sodnik? Za to, ker ga prav ne poznaš,

ker misliš, da ne potrebuješ njegovega nauka in njegovih sv. zakramentov. Zatoraj ljubi kristjani, poslušajte radi in zvesto božjo besedo, prebirajte pridno keršanske dobre knjige, premišlujte ta sv. postni čas Jezusovo bitko terpljenje in grenko smert, in večkrat izdihujte: Vse, vse to za me! Gotovo bode vam Jezus dopadel, in ljubezni njegove se bojo v nemale vaše serca! —

Slednič in posebno pa Jezus nekterim ne dopada:

3. ker hudobno živijo.

Deželni poglavar Feliks je sv. Pavla večkrat k sebi poklical in se z njim rad pogovarjal od Jezusa Kristusa. Nekega dne je Feliks spet prišel s svojo ženo Druzilo, je poklical Pavla, ga poslušal od vere v Kristusa Jezusa. Ko je pa on govoril od pravice in čistosti in prihodnje sodbe, je Feliks prestrašen rekel: Za zdaj le pojdi; ob priložnem času te bom pa poklical, djan. apost. 24, 24. — Angležki kralj Henrik VIII. je bil zvest in dober kristjan, se je krepko potegoval, ja prav lepo knigo je spisal za Jezusa in njegovo sveto vero. Pa meseno poželenje in nečista ljubezen ga je omotila in oslepila, da je jel katolijske kristjane preganjati in moriti, in da je slednjič sam prave kat. vere se odpovedal. Pač so se vselej še poterdovale Jezusove besede: „Luč je prišla na svet, pa ljudje so bolj ljubili temo ko luč, zakaj njih dela so bile hude. Slehern namreč, kateri hudo dela, sovraži luč, in ne pride k luči, da niso svarjene njegove dela“, Jan. 3, 18. Ni mogoče, da bi Jezus grešniku dopadel. (Poglejte tamle bogatinca, ki je ves zaljubljen in pogreznjen le v posvetno, ki grabi in spravlja, kakor da bi živel vekomaj, ki nima serca in usmilenja do ubogega soseda; povejte mi, kako bo temu človeku dopadal Jezus, ki je opominjal, narprej iskati nebeško kraljestvo in njegovo pravico, ki je pravil od neusmiljenega bogatinca, da je umerl in bil v pekel pokopan, ubogi Jezus, ki sam ni imel, kamor bi glavo prislonil! —

2 Poglejte tamle prevzetneža, kako se on visoko nosi, kako se misli biti nar modrejši, noče več poslušati svojih staršev, svojega gospodarja in svoje gospodinje, svoje duhovne in deželske gosposke; povejte mi, kako bo temu človeku dopadal Jezus, ki je bil sam iz serca ponižen, in tudi nam je klical, da bi se od



njega učili prave ponižnosti, ki je bil pokoren vsakej oblasti, ja bil je svojemu Očetu pokoren do smerti, do smerti na križu! — Poglejte tamle jezičnika in prepirovca; vsaka žal besedica ga razpika, kako razsaja in razbija, dolgo dolgo nosi in kuha jezo v svojem sercu, in od odpuščanja noče nič slišati; povej mi, kako bo takemu človeku dopadal Jezus, ki je učil sovražnike ljubiti, njim dobro delati, in za nje Boga prositi, ljubeznivi Jezus, ki je za svoje morivce še na križu prosil! — Poglejte tamle nesramnega nečistnika; le gerde misli mu blodijo po glavi, vse, kar pogleda, mu vnema nečisti ogenj, le to premišljuje in prevdarja, kako bi to ali uno pošteno in nedolžno dušo v svoje zanke vjel in v greh pripravil; povejte mi, kako bo takemu človeku dopadal Jezus, ki je bil nar svetejši, ki je rekel, da nič nečistega ne pojde v nebeško kraljestvo, in da bojo le tisti Boga gledali, ki so čistega serca! — In vse to velja od vsakega greha: „Kteri hudo dela, sovraži luč!“ Jezus grešnike vabi in kliče, greh zapustiti, oni pa tega storiti nočejo, — Jezus grešnike svari in proti jim, oni pa se malo marajo za njegove lepe besede, — Jezus grešnikom kliče joh in gorje tam pri sodbi in tam v peklu, oni se pa ne dajo motiti, oni ostanejo terdovratni, hočejo spati strašno grešno spanje, zatoraj jim ne dopada Jezus, ki jih hoče zdramiti in zbuditi. Zatoraj, ljubi moji, varujte se greha, delajte obilno dobrega, in Jezus bode vaše veselje in vaša sladkost. Ako pa vidite, da komu Jezus in njegov sv. nauk ne dopada, oh molite za-nj, gotovo je njegovo serce hudobno in njegovo življenje in djanje grešno. Sv. Pavl opominja svojega ljubega Timoteja: „Ohrani dobro vest, katero so nekteri zavergli in od vere odpadli“, I. Tim. 1, 19. Kdor grešno živi in svojo dobro vest zapravi, temu Jezus ne dopada več. —

### S k l e p.

Priserčni kristjani moji! pred ravno tem Jezusom, od kterega vam sem danes govoril, bomo vsi enkrat stali: „Zakaj mi vsi se moramo pokazati pred sodnjim stolom Kristusovim, da prejme slehern, kakor je storil, ali dobro ali hudo“, II. Kor. 5, 10. Vsi bomo stali pred njim, vsi, ki so nad njim dopadenje imeli in ga ljubili, pa tudi vsi, kterim ni dopadel in so ga preganjali in sovražili. — Joh in gorje nam tisto strašno

uro, ako nismo imeli dopadenja nad Jezusom: „Vi me niste poznali, ste me zatajili, sedaj vas pa jaz ne poznam; poberite se, vi prekleti!“ Strah in groza nas obleti, le spomniti se teh strašnih besed, kaj še le bo, kedar bojo prava resnica?! Imejte dopadanje nad ljubim Jezusom, radi premišlujte, zakaj da ste na svetu, da bote enkrat svet in vse posvetno zapustili in podali se v večnost; — spominjajte se, da vam je le Jezus vrata odperl v svete nebesa, in vam to drago zaslužil in kupil na svetem križu; — zraven pa lepo in pobožno živite, da bo se ljubezen do milega Jezusa v vaših srcih če dalje bolje vnemala. Dal si se, o umiljeni Jezus! danes svetim aposteljuom gledati v nebeskejši lepoti in svitlosti; o dodeli tudi nam gnade in pomoči, tebe tukaj serčno ljubiti, zvesto poslušati, in tam v svetem rajju večno uživljati! Amen.

### Pridiga za III. postno nedeljo.

(Jezus tudi nas reši hudičeve sužnosti.)

„Ko je Jezus hudiča izgnal, je mutec govoril, in množice so se čudile.“ Luk. 11, 14.

#### V v o d.

Že v paradizu je Bog Adamu odrešenika obljubil, ki bo hudiču, peklenjskejši kači, glavo sterl. — Ljudem očitno pokazati, da je Jezus ta obljubljeni odrešenik, je Bog posebno za časa Jezusovega hudiču dopustil, da je nektere ljudi obsedel. Jezus je hudiče izganjal in po tem jasno dokazal, da on je naš izveličar, ki je prišel, nas hudičeve oblasti otet in kraljestvo hudobije zatret. — Ravno tak čudež nam pripoveduje danešnje sv. evangelje. Pripeljali so Jezusu revnega človeka, naj ga ozdravi. Hudič ga je bil obsedel in mu govor in kakor sv. Matevž pristavlja, tudi pogled vzel, bil je revni človek mutast in slep. Jezus hudobnemu duhu ukaže, spraviti se iz človeka. In glej! hudi duh zbeži, mutec in slepec je spregovoril in spregledal. To viditi, so se množice čudile. Čudimo se tudi mi vsi in hvalimo Jezusa, ki se je skazal toliko mogočnega in toliko milostljivega! — Kar nam prepoveduje danešnje sv. evangelje se godi po celem svetu in se ponavlja vsak dan, vsako uro. Vsak človek, ki greši, pade v oblast in sužnost hudičovo,



kajti sv. Janez I. 3, 9. pravi: „Kdor greši, je iz hudiča.“ Jezus se pa tudi sedaj še usmili vsakega grešnika, ga greha očisti in reši hudičeve sužnosti; zategadelj se je učlovečil, je terpel, je svojo kerv preлил, je na križu umerl: „Ako je kdo grešil, imamo besednika pri Očetu, Jezusa Kristusa, Pravičnega, in on je sprava za naše grehe; ne samo za naše, ampak tudi za grehe vsega sveta“, I. Jan 1, 1. Posebno dvakrat je človek v sužnost greha prodan, je pod oblastjo hudičevo: prvič, ko se rodi in poerbani greh seboj na svet prinese, in drugič, ko po sv. kerstu smertno greši. Pervič nas Jezus pri sv. kerstu vsega greha in vsakega madeža omije, nas reši hudičeve sužnosti, nas prerodi iz otrok jeze v otroke božje in dediče nebeškega kraljestva. Drugič nas Jezus grehov omije in reši hudičeve oblasti pri zakramentu svete pokore. Pri sv. kerstu nas Jezus reši iz gole milosti in brez vsega našega zasluženja in prizadevanja. Pri zakramentu sv. pokore nas Jezus reši tudi iz gol milosti in brez zasluženja, pa ne brez našega prizadevanja in djanja. Spet se nam, ljubi poslušavci! bliža velika noč, in sv. katoljska cerkev nam zaukazuje, prejeti zakrament sv. pokore, grehov se očistiti in rešiti hudičeve sužnosti. Zatoraj vam hočem danes pokazati:

„Kako imate velikonočno spoved opraviti, da Jezus tudi vas reši hudičeve sužnosti.“

Prepričan sem, da ste vsi dobre volje, ssv. zakramente vredno prejeti; zatoraj pa tudi zvesto poslušajte!

### Razlaga.

„Grešil sem, greba zbrisati ne morem, Boga sem razžalil, zaslužil njegovo jezo, večni pekel me čaka, ni je več milosti za me pri Bogu“, tako bi moral zdihovati ubogi grešnik, ako bi ne imeli Jezusa Kristusa. Alite človek bi bil prava reva in sirota, bi ne mogel nikoli biti vesel, obupati bi moral. Pa veselimo se ubogi grešniki: Jezus je prišel iskat in izveličat, kar je bilo zgubljenega; postavil je zakrament sv. pokore, kjer na Jezusovem mestu duhovniki grehe odpuščajo.— Le glejmo, da ga vredno prejmemo! Treba je toraj:

1. svojo svet izpraševati.

Da zamoreš svoje grehe zgrevati, spovedati in pokoriti, je treba, da grehe poznaš in veš. Svojo vest izpraševati ni tako lahka reč, kakor si marsikdo misli in kakor se velikrat opravlja. Samosvoja ljubezen človeka rada slepi in moti, da ne vidi, kakošen je; še bolj ga slepijo in motijo njegovi grehi, hudobni ljudje in lažnjivi in goljufni nauki. Vse to dela, da se grešnik boljšega misli in sodi, kakor je, ali da svojih grehov ne spozna, ali si jih kakor si bodi manjša in izgovarja. Ne rekaj: Moja vest mi kaj ne očita, ne vem, česar bi se spovedal. Tako govoriti je strašno znamenje dušnega spanja ali clo večne smerti. Ko se približuje dan svete spovedi, prosi narprej sv. Duha, naj ti pamet razsvetli in serce omeči; boš vidil, Bog ti ga bo dal. Potem preišči svoje serce, da najdeš poglobitni greh, ki v njem tiči in je korenina vseh unih grehov; kajti vsak človek ima v sebi kako posebno poželenje, ali nagnjenje k grehu; le dobro na se glej in spoznal ga boš, v svojih mislih, željah in delih, vse na to bije. Za tim se prašaj, kaj si hudobnega mislil, govoril, želel ali storil zoper deset božjih ali pet cerkvenih zapoved zoper Boga, zoper sam sebe ali zoper svojega bližnega. Dalej preglej, kako si dolžnosti svojega stanu spolnoval in posebno dobro se poprašuj, ali nisi zanemarjal ali opuščal, kar bi bil imel in mogel storiti. Potem premisljaj, ali nisi tudi ptujih grehov kriv, ali niso koga v greh zapeljal ali mu priložnost dajal grešiti. Tudi tega ne pozabi prevdariti, ali je iz tvojih grehov pohujšanja ali škode prišlo, ali nisi komu žalosti in zopernosti napravil, kajti vse hudo je treba, kolikor moreš, popraviti. Tudi še tega je treba prevdarjati, iz kterege namena si dobro ali hudo doprinašal, ali si dobro delal iz ljubezni do Boga ali zavoljo ljudi ali kakega dobička; in slednjič še enkrat posnemi svoj poglobitni ali koreninski greh in prevdari, ali si se od poslednje spovedi poboljšal ali pa pohujšal. Sedaj že vidite, ljubi poslušavci, da svojo vest prav izpraševati in se vredno na sv. spoved pripravljati, ni tako lahka reč; ni je mogoče še le opraviti nekatere minute pred spovedjo ali še le tam pri spovednici. Ljubi moji! ako želite svojo spoved prav opraviti, prosite sv. Duha goreče za razsvetljenje, in začnite že nekatere dni pred spovedjo na tihem in samem sami seboj rajtengo delati! — Drugič je treba:

2. pravo, serčno grevengo obuditi.



David kralj je grešil, in kako je zdihoval in Bogu tožil noč in dan; — zgubljeni sin je žaloval in ihtel: Oh zakaj sem hišo svojega ljubega Očeta zapustil; — sv. Peter je Jezusa zatajil, pa je tovn šel in se milo jokal. Ljubi kristjan, ako ti svoje grehe prav spoznaš, premisliš, da si žalil Boga toliko svetega, toliko dobrega, svojega nar boljšega očeta, da si zgubil svete nebesa, ktere ti je Jezus tako drago pridobil, in da si pekel zaslužil, da si toliko božjih gnad in dobrot z nogami teptal, ako vse to premisliš, gotovo tvoje serce se mora omečiti in tajati. Občutil boš v svojem sercu britko žalost, da si bil tako nesrečen, in sovražil in studil boš greh, ki te je zmotil in terdno boš sklenil, greha se varovati in Boga nikoli več žaliti. Boš vidil, Bog ti bo dal svojega sv. Duha in serčne grevenge, gorke solze te bodo polile. Pa bodite pozdravljene in poljubljene gorke solze, ki se po licih spokornega grešnika udirajo; po teh milih solzah prave ljubezni hudobije greha izplavajo; take solze so drage jagode, ktere angeli vjemajo in na vago božje pravice polagajo, potegniti tudi naj večji dolg ubogega grešnika: „Solze spokornika, uči sv. Avgustin, padajo pred obličje Gospodovo, in pregrehe omijejo. Kakor je sv. Peter milo jokal, in je s solzami svoje zadolženje opral, ravno tako tudi s solzami svoje pregrešenje omij!“ Pa ljubi moji, ne mislite, da sosolze k grevengi potrebne; solze zavoljo grehov prelijati je koristno in dobro, pa ni nikoli potrebno, da bi grevenga ne veljala, če bi grešnik ne jokal. Solze niso vselej v naši oblasti, in Bog le gleda na serce ne pa na mokre oči ali sladke besede in lepe molitvice: Pretergajte svoje serca, ne pa svojih oblačil!“ Joel 2, 12. Žalost znotraj v sercu je toraj potrebna, in tako potrebna, da brez nje odpuščanja ni. Zgodi se, da se grešnik grehov ne spove, in za nje zadosti ne stori, pa vendar odpuščanje zadobi, al brez grevenge nikoli. Rad bi se kdo spovedal in za grehe pokoro storil, pa mu ni mogoče; glejte, ta dobra želja in volja mu nadomesti spoved in spokorne dela, — grevenge pa, če je grešnik v sercu nima, nič ne more nadomestiti.) Grešnik! prej si se veselil nad svojimi grehi, obžaluj jih sedaj, — prej si jih ljubil, sovraži jih sedaj, prej si jih doprinašal, varuj se jih sedaj, in zaupaj, tvoja grevenga je prava in Bogu všeč! „Bogu dopadljiv dar je žalosti poln duh, potertega in ponižanega serca, o Bog

ne boš zaničeval!“ ps. 50. Sv. spoved prav opraviti, je tretjič treba:

3. si terdno predvzeti nikar več grešiti.

Povejte nam keršanski otroci, kaj delate, ako ste svojega očeta razžalili? Kaj ne, lepo za zamero prosite, da vam je iz serca žal in terdno obljubite, kej takega nikoli več ne storiti, kar ste pa obljubili, si tudi prizadevate, zvesto spolnovati. Grešnik! tudi ti si razžalil svojega nebeškega Očeta; ali hočeš odpušcanja si zadobiti, obljubi mu in prizadevaj si močno, nikoli več ne grešiti in žaliti ga. Pa marsikdo bi se rad poboljšal, ali prizadevati si noče. Noče se grešnih priložnost ogibati in nevarnih hiš in tovaršij se varovati; — noče svojih grehov v korenini zatreti, le po verhu bi rad nekaj malega poravnal in ogladil, spodej pa pusti korenino, ktera bo kmalo spet pognala in greh obrodila; — noče po grehu storjenega pohujšanja poravnati in bližnjemu na časti ali na blagu ali drugej storjene škode popraviti; — noče svojim sovražnikom, zopernikom in škodljivcem iz serca odpustiti, in noče vseh svojih žil napenjati, da bi zanaprej vse dolžnosti svojega stanu zvesto spolnoval. Ako nimaš terdne volje, vsega tega storiti, so vse tvoje obljube le malopridne pleve, vse predvzetje le sama goljfiya, in nisi vreden božjega kraljestva: „Kdor s svojo roko za oralo prime, pa se nazaj ozira, ni pripraven za božje kraljestvo“, Luk. 9, 62. Ja Jezus nas clo opominja, oko izdreti in roko odsekati in vreči od sebe, ako nas pohujša oko ali roka; zakaj boljše je, da eden tvojih udov pogine, kakor da bi celo telo v pekel verženo bilo, Mat. 5, 29. Glejte, ljubi kristjani spokornico Magdaleno! Vse posvetno je zapustila, je zabila, je sovražila, pa za Jezusom hodila in ga ljubila veliko. Glejte svetega Petra: Jezusa križanega je oznanoval, ga očitno spoznoval, za njega delj veliko preterpel, za njega svojo kerv prelil. Glejte colnarja Caheja, kaj pravi: „Gospod! polovico svojega blaga dam ubogim, in ako sem koga kaj goljfal, povernem četverno“, Luk. 19, 8. Storimo tudi mi tako: kar pri sv. spovedi obljubimo, zvesto deržimo, in bodimo mož — beseda. Sperva gre to res težko, stari greh in stara navada se večkrat zbuja in oglašja; pa le spominjajmo se večkrat Boga, ki nas vselej vidi in nam s svojo gnado rad pomaga; spominjajmo se nebes, ktere si služimo, in pekla, kteremu se bližamo; radi molimo, radi



božjo besedo poslušajmo in svete zakramente vredno prejemajmo; premišljajmo večkrat, da so vsi svetniki in svetnice božje imeli ravno te skušnjave in nevarnosti in so vendar Bogu zvesti ostali, da, kar njim je bilo mogoče z božjo pomočjo, to je tudi nam. Posebno vam pa priporočujem, ne reči in obljubiti: „Poboljšati se hočem“, temuč recite in obljubite: Ta in ta greh hočem opuščati, te in te priložnosti se hočem ogibati, te in te hiše in tovaršije se hočem varovati; tako govorite in obljubo vsak dan ponavljajte, in verjemite mi: dan za dnevom pojde brez greha, stara navada bo opešala, stara skušnjava bo obnemagala, vaša moč pa bode rastla, vaša volja se boče uterdila, mili Bog pa bode polijal in rasti dajal. — Čertertič je treba:

#### 4. se svojih grehov na tanjko spovedati.

Dokler je bil Jezus na zemlji, je sam grešnikom grehe odpuščal; rekel jim je milostljivo: „Zaupaj tvoji grehi so ti odpuščeni.“ Tudi mi smo ubogi grešniki, kdo pa nam jih odpušča namesti Jezusa, kdo nam pove veselo novico, da so nam pri Bogu grehi odpuščeni? Oh neskončne milosti in modrosti božje! Svojim aposteljnem in njegovim namestnikom — škofom in duhovnikom — je oblast dal Jezus, grehe odpuščati. Rekel jim je: „Kakor je Oče mene poslal, jaz vas pošljem“, po tem je v nje dihnil in djal: Prejmite sv. Duha, katerim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni, in katerim jih bote zadržali, so jim zadržani“, Jan. 20. 23. Ko toraj v spovednico stopite, premislite, da so spovednik pravi Jezusov namestnik in obtožite se tako, kakor bi stali pred sodnjim stolom Jezusa Kristusa. Povejte najprej tisti poglavitni greh, ki je korenina vseh unih, — povejte vse grehe, kakor jih vam je vaša vest pri izpraševanji očitala, Bog obvari, da bi kak greh iz strahu ali iz sramožljivosti nalašč zamolčali. Spomnite se danšnjega sv. evangelja. Revnega človeka je hudič obsedel, in je storil, da ni mogel govoriti. Ravno tako naganja peklenski sovražnik marsikomu v spovednici; od vseh strani ga zalezuje, na vse sorte poskuša, da bi grešniku jezik zavezal, da bi kak greh pri spovedi zamolčal! Oh ljubi moji, lepo vas prosim, zarotim vas pri pet kervavih ranah Jezusa Kristusa, ne dajte se hudiču motiti in goljfovati, rad bi vas v spovednici mustaste storil in pogubil. Strašno je, kar sv. Krizostom pravi: „Ne zamolčimo iz sramožljivosti grehov. Kogar je

sram svoje grehe enemu samemu človeku razodeti, ne bo na sodni dan pred enega ali pred dva postavljen, razodet bo celemu zbranemu svetu.“ Zatoraj spovejte se vseh grehov, pa tudi čisto ne le samo po verhu, temuč sežite do korenin. Kaj pomaga ternje na polji le po verhu posekati, korenine pa v zemlji puščati, hitro se bo spet ozelenilo. Spovedujte se pa tudi ponižno brez vseh izgovorov, sami ste prostovoljno grešili, zatoraj tudi nobenega drugega ne dolžite. Zaupajte lepo svojemu spovedniku kakor svojemu duhovnemu Očetu, radi ga poslušajte in veselo ubogajte, ne švarajte se, ako odveze ne prejmete. Nezaslužena odveza je kriva kvitenga, ktere Bog ne poterdi, škodljiva je njemu, ki jo prejme, nevarna spovedniku, ki jo dajo. Ako se spoveš, čisto, popolnoma in ponižno, po tem opraviš svojo spoved lepo in prav, in vesele ti bojo besede Kristusove, ki jih tvoj duhovni oče namesti Boga porečejo: „Zaupaj moj sin, moja hči, tvoji grehi so ti odpuščeni!“ — Sv. spoved lepo dokončati, je slednjič treba:

#### 5. naloženo pokoro zvesto opraviti.

Grešnik je razžalil Boga, gospoda vseh gospodov, in svojega dobrotljivega Očeta; prederznil se je, njegovim svetim zapovedim se ustavljati in jih prelomiti. Strašen dolg je naredil, večni kazni je zapadel. Tega strašnega dolga plačati, te večne kazni se rešiti, noben človek ne more; to je le storil Jezus, Bog-človek, ki je za nas na križu umerl, tako naš neskončni dolg poplačal in večnega pogubljenja nas rešil. Pa vendar je Jezus le to storil, česar ubogi človek storiti ne more; kar pa človek sam storiti zamore, je tudi dolžen storiti. Zatoraj, keršanski poslušavci! opravljajte zvesto in pobožno, kar so vam spovednik pri spovedi naložili; le malo je proti temu, kar smo zavoljo grehov zaslužili; pogledjmo perve kristjane, ki so 10, 20, 30 let ja vse svoje žive dni za svoje grehe ostro pokoro delali. Prenašajte potem vse težave in britkosti v duhu pokore, saj je bolje, da tukaj terpimo in se čistimo, kakor pa tam v večnosti. Zategadelj je sv. Avguštin izdihoval: „Oče nebeški! tukaj tepi in tukaj žgi, pa prizanesi tam v večnosti!“ Nar boljša pokora bo pa ta, da to po sv. spovedi lepo spolnujete, kar ste si pred spovedjo predvzeli, zakaj pravo poboljšanje je edino gotovo znamenje prave resnične pokore, kakor Jezus pravi: „Po njih sadu jih bote



poznali“, Mat. 7, 16. Zatoraj sovražite greh in varujte se ga; popravite, kar ste poprej dobrega zamudili; povernite, kar ste komu škodovali; spravite se, s komur ste v jezi živeli; poboljšajte, kogar ste pohujšali in v greh pripravili! To se pravi nositi dober sad prave pokore.

### S k l e p.

Včeraj se je bralo pri sv. maši evangelje od nekega očeta in njegovih dveh sinov. Mlajši sin je vse pobral in se podal v daljno deželo. Tam je razujzdano živel in zapravil vse svoje premoženje. Po tem pa je vstala velika lakota in njemu je jelo zmanjkovati. Šel je k nekemu gospodu služiti in ta ga je poslal svinje past. Lakote je moral terpeti, da bi si rad bil trebuh z luščinami napolnil, ktere so svinje jedle, in nihče mu jih ni dal. Vernul se je k očetu, pred njega padel in rekel: Oče! grešil sem zoper nebesa in zoper tebe, več nisem vreden tvoj sin imenovan biti. Oče se ga je usmilil, mu vse odpustil in ga spet vzel za svojega sina.—Ljubi poslušavci moji! ali ni marsikdo podoben temu zgubljenemu sinu? Ali ni marsikdo zapustil svojega nebeškega Očeta, in se podal v tujo deželo? Ja grešnik! stvarjen si za božje kraljestvo, sin si nebeškega Očeta, — ti se pa podaš v hudičevo kraljestvo, sin si peklenškega sovražnika, ta te ima v svoji oblasti. Kako dolgo boš še ostal in ječal v tej sramotni in nesrečni sužnosti; kdaj se boš vernul nazaj v domačo deželo, nazaj k nebeškemu Očetu? Glej usmiljeni Jezus te ravno sedaj sveti postni čas milo kliče, te vabi po svoji sv. cerkvi prejeti zakrament sv. pokore. Oh poslušaj ta mili glas, sprejemi ta sv. zakrament vredno, kakor si danes slišal. Gotovo bo Jezus tudi iz tebe hudiča izgnal, in te spreobernal v ljubega otroka nebeškega Očeta. Amen.

*zopet sprizel. Kakor od zgubljenega  
sina.*

## Pridiga za šerto postno nedeljo.

(Presv. rešnje telo; govoril L. F.)

„Jezus je vzel kruhe, se je zahvalil in jih razdelil med sedeče.“ Jan. 6, 11.

### V v o d.

Potnik, ki do srede pota pride, postoji in veselo nazaj pogleda na pot, ki ga je že prehodil, potem se pa serčneje naprej poda, namenjeni cilj svojega pota skorej dospeti. Tudi vi preljudi! se veselite; zakaj nedelja, ki jo praznujemo je sredpostna, in nam naznanja, da se bliža vesela velika noč. K veselju nas sv. cerkev opominja, ko v začetku danešnje svete maše kliče: „Veseli se Jeruzalem, snidite se vsi, ki ga ljubite. Radujte se v velikem veselju, kateri ste bli žalostni, in nasitvajte se obilnosti njegove tolažbe“, Iz. 66, 10. Še so dni žalosti, cerkev nas pa k veselju opominja. Al preljudi! ni to veselje, kakor ga svet razumi; drugo veselje je, ki pobožnim dušam cveti. Tiha puščava nar lepšo rožo zori, v tihih postnih dneh se keršanskim dušam nar večja sreča, nar slajše veselje pripravlja. Vprašate kje? Na tistem polju, kjer se je pet tisuč ljudi nasitilo, po tisti roki, ktera je pet tisuč ljudem v goli puščavi kruha poskerbela. Ravno tista prečudna roka, ki je z malo kruhci in ribicami tolikšne trume nasitila, je veselo gostijo napravila, in celo keršansko ljudstvo povabila.

Blizo je velika noč; prišel je čas velikonočne spovedi. Sv. apostelj nas pripravlja na veliko noč: „Bratje! postergajte stari kvas, da bote novo testo . . . Obhajajmo veliko noč ne v starem kvasu, tudi ne v kvasu hudobije in malo-pridnosti, ampak v opresnih kruhkih čistosti in resnice.“ L Kor. 5, 7. Sveta cerkev nam pa veleva: „Spovej se svojih grehov postavljenemu spovedniku naj manj enkrat v letu in ob velikonočnem času prejmi sveto rešnje telo.“ Ljubi poslušavci! tudi vi bote ustali in pojdete k gostiji od Jezusa keršanskim dušam napravljeni; oj da bi vam bila ta gostija k življenju in izveličanju! Najte torej danes, da jo zvesto premislimo, da bote vedeli vredno se k nji pripravljati.



Gostija od Jezusa pripravljena je:

1. večni spomin Jezusove rešivne smerti;
2. je pa tudi kruh, ki nas k večnemu življenju živi.

Ubogajte aposteljna, ki poln svete groze pred to skrivnostno gostijo nas goreče opominja, rekoč: Naj pa presodi človek sam sebe, in tako naj je od tega kruha in pije od tega kelha“, Kor. I. 11, 29. O večna ljubezen, ki si nam vselej blizo v svetem rešnjem telesu, vodi in blagoslovi današnje premišljevanje! —

### Razlaga.

1. Bil je na svetu velik bolnik, ječal in zdihal je, da se je smilil nebesom, pa svet za njega pomoči ni imel. Nesrečni bolnik je čutil smértno rano skleti, vedel je pa tudi, da zdravila za njo zemlja ni rodila. Zdihal je in v nebesa klical; z njegovim zdihanjem se je združilo zdihanje cele narave. Spričujejo to zgodbe sveta, daritve, kri darovanih žival. Le nebesa so imele zdravilo, edino Bog je zamogel pomagati. Kdo je mar bil ta bolnik? Ves človeški rod v grehe zakopan, pod težoj grehov ječé. Čas zdihovanja in stokanja se doverši; čujte, o miloserčnosti božje! bolnika je gotove smerti rešila, skleče rane mu zacelila; o neskončne ljubezni! edini Sin božji je bil nebeški zdravnik. „O neprecenjena ljubezen milosti božje“, cerkev na veliko saboto moli, „sužnega rešiti, je sina dala.“ Terpi in umerje Sin božji, da bi bolnika smerti otel. Telo Jezusovo na križ pribito je bilo zdravilo; iz sklečnih ran na križu Umirajočega je tekla zdravilna kri. Kristjani! bi li mogli pozabiti tiste svete ure, ko so se čudeži in skrivnosti ljubezni božje nad človeškim rodom tako veličastno razodeli? Al človeški spomin za dobrote je plitev in kratek. Bog zapusti nebesa, postane človek, božji Sin terpi, naše bolečine na se vzame, naše terpljenje nosi, ali božji ljubezni to ni zadosti. Tudi človeško slabost pozna, in za njo hoče skrbeti. „Milostljivi in usmiljeni Gospod je spomin svojih čudežev postavil.“ Ps. 60, 4.

Tisti sveti večer, ko Jezusa že smertne britkosti nahajajo, ko ves ginjen od ljubih aposteljnov slovo jemlje, pred da nar lepše znamenje neskončne ljubezni na križu razodene, nam večni spomin svoje ljubezni zapusti. Zakrament svetega

rešnega telesa postavi, v večni spomin svojega terpljenja in smerti, in v pripomoček, da bi njegovega neskončnega zasluženja se vselej mogli vdeleževati. „To je moje telo, katero bo za vas darovano. To storite k mojemu spominu“, Luk. 22, 10. „Kolikorkrat bote jedli ta kruh in kelih pili, bote smert Gospodovo oznanovali, dokler ne pride.“ L Kor. 11, 26. Sv. rešnje telo je živo telo našega odrešenika, spomin njegovega terpljenja in smerti, pripomoček njegovega zasluženja se vdeležiti.“ Zvesto in terdno so vsigdar kristjani to skrivnostno resnico verovali, v prejemi sv. rešnega telesa spomin Jezusovega terpljenja in smerti obhajali. Trid. zbor v XIII. seji pričuje: „Ko je hotel odrešenik iz tega sveta k Očetu iti, je ta zakrament postavil, in v njem bogastvo božje ljubezni do ljudi izlil; naročil nam je tudi v zavživanju njega se spominjati in njegovo smert oznanovati, dokler on sam ne pride k sodbi sveta.“ Kedar se prijatelj od prijatelja poslovi, mu spomin zapusti, da naj bi ga prijatelja na ptujem spominjal. Jezus nar milejši prijatelj nam je zapustil svoje živo telo, da nas, kolikorkrat ga vidimo in kolikorkrat ga uživamo, spominja jasele, v katerih je človek postal, britkih potov, ktere je za nas prehodil. Spominja nas Kalvarije in križa, na katerem je umerl. Kedar ga vidimo, bi imeli se spominjati bolečin, v njegove rane bežati in reči: „Gospodova smert nam je ta dar podala. Umerl je za nas, njemu hočemu živeti!“

Čujte preljudi! v svetih skrivnostipolnih urah se ponavlja čudež ljubezni božje, ki se je pri zadni večerji in na gori Kalvariji godil. Na oltarju se daruje ravno tisti Jezus, ki se je na križu za nas daroval, in ki je kruh in vino v svoje meso in kri prelomil in nam to storiti ukazal v večni spomin svoje rešivne smerti, in v pripomoček vsem kristjanom k večnemu zveličanju.

Keršanske duše! blizo je velika noč! in čas velikonočne spovedi. Stopili bote k oltarju; — ali pomislite, komu se bote bližali? — Jezusu, ki se je na križu za nas daroval, ki nam je vselej blizo v svetem rešnjem telesu. Veste, koga bote prejeli? — Jezusa, ki nam je ta pripomoček podal, njegovega



zaslužnja se vdeležiti. Ali se spomnite, kaj bote obhajali? — spomin Jezusove ljubezni, spomin njegove smerti. Premislite to, pripravite, očistite serca; velika, svete groze polna je ta skrivnost. Le s sveto grozo so kristjani poprejšnjih časov od te velike skrivnosti govorili, le podučenim in v keršanski veri poterjenim so jo razodevali, bojé se, da bi je neverniki ne zvedeli in po nevednosti ali hudobiji onečastili. Varovali so jo kot nar slajšo skrivnost in nar svetejši zaklad.

Križ na tabernakelnu, kjer se sv. rešnje telo hrani, jih je spominjal na Jezusovo smert, in kolikorkrat so pristopili sveto rešnje telo prejemati, so si roke na persih navskriž položili in si mislili, njih serce je gora Kalvarija. V duhu so objemali križ in vjemali vse sv. kapljice, ktere so iz križa za naše odrešenje tekle. Tako so prejemali svetó rešnje telo pobožni kristjani, obhajali spomin Jezusove smerti in se vdeleževali neskončnega zaslužnja. —

Keršanski poslušavci! kako bote vi pristopili k presveti gostiji? kako prejeli Jezusa o velikonočnem času? Da bi smel zamolčati, kako ta sveti spomin mnogo kristjanov obhaja, „kteri se, po besedah aposteljna, sami obsodijo, ker Gospodovega telesa ne razločijo“, I. Kor. 11, 28., ki Judazevo izdajstvo ponavljajo, nad kterimi sv. Duh toži z besedami Psalmista: „Ko bi me sovražnik preklinjal, bi še preterpel.“ Ps. 54, 13. Tega preljubi ne storite. Le skerbno pripravljene se bližajte presveti skrivnosti. Ljubezen naj vas vodi k prečudni gostiji, goreča ljubezen do Jezusa, neskončne ljubezni. Spomnite se britkih bolečin in sklečih ran, spomnite se svetega križa in svetih besed iz ust Umirajočega; ah le terpljenja mu ne ponavljajte, smernih britkost mu ne povečajte, in ne oropajte se njegovega zaslužnja po nevrednem obhajilu. Prebudi naj vas sv. apostelj, ki nas tako resno svari nevrednega obhajila. „Naj presodi človek sam sebe in tako naj jé od tega kruha in pije od tega kelha. Zakaj kdor jé in pije nevredno, si sodbo jé in pije, ker ne razloči telesa Gospodovega.“ I. Kor. 11, 30. Sv. Ambrož uči: Prosim in opominjam, prizadevajmo si, kolikor premoremo resnično čiste vesti, čistega serca,

čistega telesa k gospodovi mizi pristopiti. S sveto grozo obhajajte spomin.“

2. Sveto rešnje telo je kruh, ki nas k večnemu življenju živi.

Svete zgodbe povejo, da je Bog izvoljeno ljudstvo egiptovske sužnosti rešil in v puščavo peljal. Ali puščava kruha ni rodila toliko tisuč ljudem, vrelci niso vode dajali, žejo puščavne vročine hladiti. Vsemogočna roka božja pa skoz 40 let mnogo tisuč ljudi v goli puščavi siti in z vodo oskerbljuje. Pet tisuč ljudi je za Jezusom v puščavo prihitelo; nikar eden se ni z živežem oskerbel; gladú bi gredé obnemagali; ali spet vsegamogočna roka božja čudovito pomaga. — Pet kruhov ji je zadosti ž njimi velike trume lačnih nasititi. To slišati se čudimo mogočni roki božji, pa vendar je ljubezen božja le za malo časa pomagala, le za telesne potrebe, za časno življenje poskerbela. Poznala je previdnost božja še večje potrebe. Jezusova ljubezen hoče za večnost skerbeti in nam hrane pri-skerbi, ki nas k večnemu življenju živi. Večna resnica nam to zagotovi, ker Jezus od svetega rešnjega telesa takole govori: „Jaz sem kruh življenja. Vaši očetje so mano v puščavi jedli in so umerli. To je pa kruh, ki je prišel iz nebes, da ne umerje, kdor od njega jé.“ Joan. 5, 49. Sv. Tomaž Villanovski uči: „Kristus je nar nadepolniši, nar slajši, nar okusniši kruh.“ Trid. zbor pa pričuje v seji XIII: „Izveličar je hotel, da bi vživali ta zakrament kakor dušno hrano, ktera žive redi in krepča k življenju v Jezusu.“ Zatoraj so učeniki in kristjani vsigdar sveto rešnje telo imenovali kruh življenja, hrano nebeško, kruh angelski, mano nebeško. O neskončne ljubezni Jezusove v sv. rešnjem telesu! Sv. Alfons Liguori uči: „Med svetimi zakramenti naj svetejše je sveto rešnje telo. Drugi zakramenti nam le posebne gnade delijo, sveto rešnje telo pa samega Boga.“ Drugi zakramenti so roviči, sveto rešnje telo je pa studenc, iz kterega vse gnade izvirajo. Kteri pastir“, kliče sv. Krizostom, „svojo čedo toliko ljubi, da bi jo hotel s svojim mesom in svojo kervjo rediti?“



Zakaj se pa Jezus keršanskim dušam v živež daje? Drage ovčice so mu, ktere je prišel iskat, ljube so mu, ker je za nje tekla rešnja kri, ljubi jih neskončno in jih hoče v večnosti krog sebe zbrane imeti; zato se jim sam sebe v živež ponuja.

a) Ta hrana nebeška očiščuje duše slabosti in nepopolnosti. Pogostejše in pobožniše ko se prejema, več se duša nepopolnosti znebi. Sveta Terezija, sv. Magdalena Paziska in druge pobožne duše so do visoke stopinje prišle, ker so sv. rešnje telo pogosto in pobožno prejemale.

b) Ta hrana dušo Bogu približuje. Okrepčani z angeljskim kruhom so mučeniki veseli muke terpeli, so se vojsaki pogumniši kot levi vojskovali. Sv. Krizostom pričuje: „Kteri so bli pred plahi in boježljivi, so se po sv. obhajilu v leve premenili, in peklenški duh se je tresel, ko je njihove od Jezusove kervi rudeče ustnice vgljedal.“

c) Ta hrana daja dušam moč v težavah in nevaršinah. Jezus sam uči: „Kdor moje meso je in pije moje kri, ostane v meni in jaz v njem.“ d) Ona zemeljskega v nebeškega spremeni, kar nam apostelj spričuje: „Nikar jaz ne živim, ampak Jezus v meni živi. e) Človeka z neizrekljivim veseljem napolnuje. O kakšno veselje čiste duše v svetem rešnjem telesu uživljajo! vse drugo pozabijo, serčno veselje jim vse nadomesti: „Okusite kako sladek je Gospod.“ Ps.3 3, 9. Ni jezika, da bi zamogel prijetnost tega zakramenta dostojno razložiti; ker se v njem sladkost v lastnem viru okusi.“ Sv. Tomaž. f) Sv. rešnje telo je zastava, da nas bo obudil o sodnem dnevu in nam dal večnega življenja: „Kdor moje meso je in pije moje kri, ima večno življenje, in obudil ga bom o sodnem dnevu.“ Joan 6, 55.

Spreljubi! glejte šest nar imenitniših sadov, ki jih ob enem dobite; kje bi še kej enakega našli? Sad drevesa vsredi paradiza, kterege so užili prvi starši, nas je bil ob vse darove pripravil; uživanje kruha, ki ga nam Jezus ponuja, nam vse obilniše poverne. Ko bi angelji zavidati mogli, po enem bi kristjanom bli zavidni. Pred božjim tronom kleče, si svoje obličje s perutami zakrivajo, in se božjega veličastva gledati ne upajo; kristjanom se pa živi Bog v hrano ponuja. In ta

kruh se vam vsem ponuja vsi ste povabljeni, pristopiti in uživati te precudne hrane nebeške. O pridite in zavživajte vredno tega angelskega kruha!

Žalostnega serca uprašam, kako more še biti kristjanov, ki ga še enkrat v letu nočejo prejeti? Oh kako je mogoče, da jih tolikanj pristopi, ki svetega rešnjega telesa ne ločijo od druge jedi? da živež, ki je namenjen v večno življenje, jim le služi v večno pogubljenje. Grejo in uživajo Boga brez spoštovanja, brez ljubezni — v svojo pogubo, v svoje obsojenje. O neskončna ljubezen! kako gerdo se ti povrača! O ljube keršanske duše! resno vas opominjam, goreče vas prosim, tega ne storite. Bog obvari, da bi od vas bile rečene besede aposteljna: „Zato je med nami veliko slabih in bolnih in veliko jih spi“, I. Kor. 11, 30.; ker nevredno prejemajo sveto rešnje telo. Pred da pristopite k gospodovi mizi, pred da zauzijete angelski kruh, pomislite, kaj hočete storiti. Hočete sami sebe obsoditi? hočete si piti pogubljenje? Slušajte svetega duha, kaj od nevrednega obhajila govori: „Ljubil je kletev, kletev naj pride čez njega, na blagoslovu nima dopajdenja, daleč od njega naj bo.“

### S k l e p.

Slovenci! vi ste radi gostoljubni, in kader gosti pridejo, jih rado pogostujete. Kruha in nož jim na mizo položite, da naj vsak reže, kolikor se mu poljubi. Zelo bi se vam zameril, ko bi vidili, da kateri strada, pa vendar kruha rezati noče. Koliko več se vi zamerite Bogu, ki vam je angelski kruh na mizo postavil, in je Jezus rekel: „Jejte, to je moje telo.“ Vi stradate kruha nebeškega, pa vendar ga uživati nočete! —

Kedar drobtinca kruha na tla pade, jo poberete in poljubite, da v smetje ne pride. Lepa je ta varčnost; tudi drobtinca je dar božji. Varčni ste s kruhom, ki ga vaše roke pridelujejo, ki na polju raste. Oj da bi pa tudi saj tolikšne varčnosti imeli s kruhom, ki je iz nebes nam poslan, ki ni iz žita, timveč iz Jezusovega mesa in kervi. Pri unem drobtince varujete, da v smetje ne pridejo, tega v blato mečljete; to blato je pa vaše serce, kedar grehov skerbno ni očiščeno.



Zapominjajte tega Jezusovega svarila, „da biserov ne smete svinjnam metati.“ Dervar, ki na delo gre, vzame kos kruha seboj, in se ž njim spet okrepča; tudi pastirju, kedar od doma gre, dajo kruha, da na paši ne strada. Mnogim kristjanom pa ni mar za angelski kruh, ki je vsakemu toliko potreben. Jezus ga ponuja, nekteri ga pa še ob zapovedanem času nočejo užiti. Oj velika nemarnost! Glejte, da ga ne bote enkrat še stradali!

Blizo je velika noč in bližali se bote gospodovi mizi. O pripraviti se vredno, le očiščeni uživajte sveto rešnje telo, obhajajte spomin Jezusove smerti, da bote deležni Jezusovega zasluženja. Angelski kruh vas bo oživil k novemu življenju, vam bo zastava večnega življenja in obujenja o sodnem dnevu. „Kdor moje meso je in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem in obudil ga bom o sodnem dnevu.“ Amen.

## Pridiga za god včlovečenja Sinu božjega.

(Marija nam izgled za sv. velikonočno obhajilo.)

(Govoril M. H.)

„Ne boj se Marija, ker milost si našla pri Bogu. Glej spočela boš v svojem telesu in rodila Sinu, in imenuj njegovo ime Jezus.“ Luk. 1, 30. 31.

### V v o d.

Naj gorečejša molitva, nar bolj nadležna prošnja, ktero so k Bogu vzdigovale vse pobožne duše starega zakona, je bilo zdihovanje po obljubljenem Mesiju: „Rosite nebesa, dežujte oblaki pravičnega, tako so vpili ssv. preroki, odpri se zemlja in rodi Izveličarja.“ — Te goreče in ponižne prošnje se danes spolnujejo. Nar imenitnejših duhov, ki pred nebeškim sedežem večnega Boga služijo, eden, nadangel Gabriel je poslan od božje milosti, devico pozdraviti in oznaniti jej, da ima biti presrečna mati Mesijeva. — Na katerem dvoru kraljevem, v katerem gradu svetlečem išče Gabriel izvoljeno devico? Ni mu treba še le iskati je: odkar so matere rodile, je le ena vredna take časti, Marija Nacarenska, devica čista in neomadežana. Ves ponižen stopi angel Gospodov v tiho kamerco izvoljene hčere Davi-dove, in častitljivo pozdravi jo: „Češčena si gnadepolna! Gospod

je s teboj, žegnana si med ženami!“ Take besede slišati se Marija prestraši ter premišljuje pri sebi, kakošno bi bilo to pozdravljenje. Angel pa pravi: „Ne boj se Maria, ker milost si našla pri Bogu. Glej, spočela boš v svojem telesu in rodila Sinu, in imenuj njegovo ime Jezus. Ta bo velik in Sin Narvišega imenovan, in Gospod mu bo dal sedež Davida njegovega očeta, in bo kraljeval v hiši Jakobovi vekomaj, in njegovega kraljestva ne bo konec.“ Maria reče angelu: „Kako se bo to zgodilo (kako hočem jaz sinu roditi), ker moža ne poznam?“ In Gabriel razodeva jej, da ima ona Sinu Božjega, Izveličarja, sveta spočeti in roditi, rekoč: „Glej! sveti Duh bo v te prišel in moč Narvišega te bo obsencila; in za tega voljo bo Sveto, katero bo rojeno iz tebe, imenovano Sin božji. — Ker pri Bogu, ni nemogoča nobena reč.“ In Marija občuduje usmiljenje milosti božje; ona veruje besedi angelovi in se poda popolnoma v božjo voljo rekoč: Dekla sem Gospodova, meni naj se zgodi po tvoji besedi. In glej čudež milosti in vsemogočnosti božje! Sv. Duh jo obsenci in Sin božji postane meso v njenem prečistem telesu. Beseda je meso postala, da bi med nami prebivala. —

Glejte, kristjani! ta je čudovitna skrivnost danesnega praznika to je včlovečenje Sina božjega, poglobitna resnica, temelj in središče vse keršanske vere. O kateri jezik zamore vredno izrekati nar večega vseh čudežev: Sin božji je človek postal v telesu devičnem in je prebival v njem! Le verovati zamoremo in moliti ta čudež, pa nikoli zapopasti in vredno hvaliti!

Preserčni kristjani moji! enak čudež se vedno ponavlja tudi med nami zlasti v tem svetem velikonočnem času. Sin božji, ki se je danes včlovečil v čistem telesu Marijinem, pride tudi k nam, si izvoli naše telo in dušo za svoje prebivališče; Jezus Kristus ko Bog in človek pride v naše serce v presvetem rešnjem telesu, v podobi belega kruha. Kako imamo ga sprejeti, kako mi pripravljati svoje serca, da bojo mu vredne prebivališča? Poglejmo na Marijo, in učimo se sprejemati Jezusa od rožne device Marije. Kakor ona, imamo tudi mi Jezusa v presvetem zakramentu sprejemati:



1. vernega serca,
2. čistega serca, in
3. ponižnega serca.

Besede od presvetega rešnjega telesa so vselej imenitne, posebno pa sedaj o velikonočnem času, zatoraj poslušajte!

### Razlaga.

Angel Gospodov oznanuje Mariji, da ima Sinu božjega, Izveličarja sveta, roditi. Čista neomadežena devica zastavi mu: Kako se bo to zgodilo, ker moža ne poznam? In Gabriel, od večnega Boga poslani, jej razodene, da ima sveto dete, ki ga bo rodila, po božjej vsemogočnosti od sv. Duha spočeti, in da ima devica ostati v spočetju, v porodu in po porodu. Marija veruje besedi, katero Bog po angelu oznanuje, in reče: Dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvojej besedi. In glej! kakor je Bog nekdanj pervega človeka iz persti stvaril, je pri tej priči Sin božji v telesu device in od telesa device človeško natoro na se vzel, ali kakor apostel Pavl to nar svetejšo skrivnost izustuje: „Bog je poslal svojega Sina, stvarjenega iz žene.“ Gal. 4, 4.

Priserčni kristjani! Marija je verovala besedi angelovi, in Jezus je prišel v njeno telo.

1. Vernega serca ga imamo sprejemati tudi mi, kadar v presvetem rešnjem telesu k nam pride. Verovati moraš, keršanska duša! da sveta bela hostija ni kruh, kakor ti meseno oko, meseni okus in duh pravi, temuč živi Jezus Kristus kot Bog in človek, s dušo in telesom, s kervjo in mesom. To nam priča jasna in odkrita beseda božja. Ko je Jezus na gori s peterimi kruhi in dvema ribama jih pet tavežent nahrungil, je obljubil to čudovitno hrano svojega telesa. Rekel je: „Jaz sem živi kruh, ki sem iz nebes prišel. Ako kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj, in kruh, kterega bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta. — Moje meso je res jed, in moja kri je res pijača.“ Jan. 6. Kar je Jezus tu obljubil, je spolnil pri zadnji večerji. Ko je Jezus z dvanajsteri večerjal, „je vzel kruh, ga blagoslovil, razlomil in dal svojim učencem rekoč: To je moje telo. Potlej je vzel kelh, je zahvalil, ga njim dal in rekel: Pijte iz tega vsi. Ta je moja kri novega testamenta, ktera bo za vas in jih ve-

liko prelita v odpuščanje grehov.“ Mat. 26, 26, 27. „To storite v moj spomin.“ Kdo ne vidi iz teh jasnih besed, da je Jezus kruh in vino v svoje živo telo premenil in učencem zavživati dal? In ko so učenci po ukazu Gospodovem slednjo večerjo praznovali in ponavljali, so terdno verovali, da telo Gospodovo prejemljajo. „Žegnani kelh, uči sv. Pavl, ali ni vdeleževanje kervi Kristusove? In kruh, ki ga lomimo, ali ni vdeleževanje telesa Kristusovega?“ I. Kor. 10, 16.

O bližaj se zatoraj, pobožna duša kristjanska! trepetaje božjej mizi, vsa vneta žive vere, da ti je nebeška hrana tam napravljena; Jezus Kristus, uči sv. Atanazi, „nam je sv. oltar napravil in nespremenljivi kruh nebeški nanj položil, ki oživlja vse, ki se ga vdeležijo; ta kruh je njegovo narsvetejše telo.“ In kadar vidiš belo hostijo v rokah mašnikovih, moli: „Terdno verujem, da je v tem presvetem zakramentu Jezus Kristus pravi Bog in človek. Jaz te molim in hvalim Jezus Bog in Izveličar moj!“ (Tom. Akvin.) Tako žive vere se bližaj mizi božjej; pa prejden poklekneš, rešnje telo prejeti, poglej v svoje serce, ali je čisto greha in ljubezni do greha. „Naj presodi, opominja sv. Pavl, naj presodi človek sam sebe, in tako naj je od tega kruha in pije od tega keliha.“ I. Kor. 10, 27. Glej, da si serce očistiš in omiješ.

Poglejmo Marijo, po pravici jo imenuje Gabriel gnadepolno. Po posebnej gnadi božjej je bila brez vsega greha spočeta, v gnadi božjej rojena, in noben greh, ja nobena nar rahlejša huda misel, nobena senca greha ni oskrnila nje svete duše vse nje žive dni. Nje duša in telo je bilo vredno za prebivališče Sinu božjega, nje nedolžno neomadežano serce svet in čist oltar za Narsvetejšega. Ljubi kristjani moji! nedolžnega, neomadežanega; n svetega serca mi ubogi grešniki ne moremo podati Jezusu, ki v presvetem rešnjem telesu k nam pride; pa mi imamo zakrament sv. pokore, tam se zamoremo grehov znebiti in očistiti, svoje serce.

2. Čistega serca imamo mi Jezusa prejemati v presv. zakramentu.

„Kadar ti, opominja sv. Bernard, kakega imenitnega gospoda dočakuješ, ali nitvoja pervaskerb, svojo hišo pomesti in lepo očediti? In kralj vseh



kraljev gospod angelov v tvoje serce pride, ga mar ne boš pometal in očedil? Narsvetejšemu, Narcistejšemu se spodobi čisto prebivališče. Za to preglej, presodi se človek, preden ješ telo Gospoda. Ali si se prav odkritoserčno in zgrevano spovedal? ali si se obtožil vseh svojih grehov, posebno smertnih grehov? ali si se obtožil tudi tistega greha, ki ga nar rajši doprinašaš, ga nar bolj ljubiš? ali imaš terdno voljo poboljšati se, pustiti tudi svoj ljubi navadni greh? ali si pripravljen, poverniti in dostaviti, kar si je škode storil? ali si z grehom vred slovo dal tudi hudemu nagnjenju? ali si po svojej volji že zdaj poboljšan človek? Če si se po odkritoserčni spovedi greha znebil, če svoje očiščene serce si omivaš s solzami goreče grevinge; če terdno voljo imaš, Jezusu zvestejše služiti; tako stopi in poklekni pred sv. oltar, prejeti presveto rešnje telo? Ljubeznjivi kristjani moji! po vsej katoljskej cerkvi je te dni pogernjena miza velikonočnega jagneta, v vseh cerkvah deli Jezus nebeški kruh svojega rešnjega telesa svojim vernim v sladko hrano večnega življenja: in se bližajo božjej mizi borni in bogati, stari in mladi, goreči in mlačni kristjani in merzli, ki jih sicer med letom ni viditi pri sv. obhajilu.

Od vseh se le to eno tirja, da očistijo svoje serce in potem pridejo. Bojo pa vsi tako prišli? Med dvanajsteri apostelni je bil en nesrečen Judaž, ki je z hudo voljo svojega Gospoda prodati iz Jezusovih rok prejel žegnani kruh rešnjega telesa — ali med vsemi, ki v tem velikonočnem času iz mojih rok, v tej cerkvi, pred tem sv. oltarjem, telo Gospodovo prejmljejo, ali med njimi ni nobenega Judeža, ki nevredno, ki neočiščenega, grešnega serca uživlja rešnje telo? Oh tako obhajilo je božji rop, strašen greh. „Kdor, uči sv. apostel Pavl, kdorkoli nevredno je ta kruh, ali pije kelih Gospodov, bo kriv telesa in kervi Gospodove — si sodbo je in pije.“ I. Kor. 11.

Toraj naj presodi človek sam sebe, in tako naj je od tega kruha in pije od kelih a.“ Ja presodi sam sebe prijatel! in ako spoznaš, da tvoja vest ni očiščena greha in grešne ljubezni, beži od sv. mize, beži, da božjega ropa ne storiš, pa ne beži daleč, beži k spovedniku, odkri njemu smertno rano, začni vnovič svoj boj zoper grešno

navado, in v zastavo svojega resničnega poboljšanja jej in uživaj rešnje telo, Jezus je moč slabih, ž njim boš svoj boj srečno izpeljal. Bližaj se božjej mizi tudi ponižnega in pohlevnega serca.

Poglejmo Marijo! Ko jej je nadangel Gabriel oznanil, da ima Izveličarja spočeti, da ima nje telo in duša sv. prebivališče biti Sinu božjega, ko jej je Gabriel nar večjo čast in srečo naznanil, ktera se zamore božjej stvari le zgoditi, se nar čistejša devica, prihodnja kraljica nebeška naj globokejše poniža in kliče: „**D e k l a s e m G o s p o d o v a , z g o d i s e m i p o t v o j e j b e s e d i .**“ In ko se tako neizrekljivo poniža, dojde jo nar večja čast — v njenem sercu se učloveči beseda božja.

3. Glejte kristjani! ponižnega serca imamo tudi mi prejemati presveto rešnje telo.

Pomisli! kak imeniten deželski gospod, kak zlahten kralj bi te k svojej mizi povabil, in te med svoje zlahtnike posadil. Rajtam, da bi ne vedel, kje da sediš, da bi se ne upal od kraljeve mize kaj vzeti in vžiti prevelikega poštovanja in strahu. Glej! Jezus Kristus, kralj nebes in zemlje, -tvoj Gospod in Bog, tvoj prihodnji sodnik te povabi k svojej mizi, in ktera hrana, ktera zlahtna jed je, ki jo ima za tebe napravljeno? Oh! on ti podaja svoje lastno rešnje telo, on ti podaja samega sebe, po svojej neskončnej ljubezni se hoče s teboj skleniti, v tebi in s teboj biti in živeti. O neizrekljiva čast in sreča! Kdo si pa ti, kdo sem jaz, da bom take nebeške sreče deležen? Revnejši kot červ, ki v prahu lazi, nehvaležna stvar, ktera se zoper svojega Gospoda vzdiguje, nehvaležen otrok, ki se ne utruji svojega Očeta žaliti. V moje revno serce pride Jezus, in oh! v njem je toliko slabosti, toliko prevzetnosti, toliko nespodobnega nagnjenja, in tako malo ljubezni in pokornosti! Kako zapopadem, kako razumim to neskončno ljubezen in ponižnost Gospodovo? Keršanska duša razumi pred ljubezen, po kateri je Sin božji človek postal in te na križu odrešil, in potlej boš zapopadla ljubezen, po kateri ti Jezus svoje telo zavživati daje. Tu in tam je le tista neizrekljiva ljubezen. Tisti Bog, zdihuje nek služabnik božji, tajisti Bog, pred katerim zvezde niso čiste, pred katerim angelci svoje obličje s peruti pokrivajo, tisti Bog se poniža priti v moje serce. Od kod pride ta sreča, ko sem reven



in nevreden človek grešnik? Od kod kakor od njega prevelike milosti in neskončne ljubezni! In kadar premišljuješ neskončno ljubezen in svojo neizrekljivo srečo, kaj moreš drugega storiti, kakor potertega in ponižnega serca božjeji mizi se bližati in iz celega serca, iz cele duše, iz vse svoje moči z mašnikom zdihovati: „Gospod nisem vreden, da greš pod mojo streho, pa reci le besedo in bo zdrava moja uboga duša.“ Kaj moreš drugega, kot trepetaje in ponižno prejeti telo Gospodovo?

### S k l e p.

O rožna devica Maria! devica brez vsega madeža! ti si verovala besedi angelovi, in si vsa ponižna v svojem prečistem sercu spočela Jezusa — uči nas, sprosi nam, o kraljica nebeška, da živo verujemo v Jezusa v presv. rešnjem telesu, da ga zdaj o velikonočnem času in vselej sprejemamo očiščenega in ponižnega serca; oh da bi nam vsem presveto rešnje telo bilo zdrava hrana za večno življenje! Amen.

## Kerščanski nauki.

XIX. Glej katekizem: „Od angelskega češčenja.“

### V v o d.

„Gospodovo molitev“ ali „Oče naš“ sem vam že razkladal. Veseli me, da ste tako zvesto pazili; lepo so mi nekteri odgovarjali, ko sem jih po cerkvi popraševal. Le vsi pobožno in serčno molite sveti Oče naš; obilno gnad in milosti bote prejekali. Mi katoljski kristjani pa za Očenašem skoraj vselej žebramo še neko drugo molitvico; dobro jo vsi poznate, draga in ljuba vam je: „Češčena si Marija“ se imenuje. Spodobi se, da to molitvico pogostoma opravljamo; kajti spodobi se, da Marijo častimo, ktero je Bog sam toliko povišal; spodobi se, da se pogostoma spominjamo Jezusa, ki je za nas človek postal, in nas na križu odrešil; spodobi se, da Marijo posebno na pomoč kličemo, ktera pri Bogu toliko premore, mi ubogi grešniki pa pomoči in usmiljenja toliko potrebujemo. Od te molitve bom danes govoril; imenuje se angelsko češčenje, ker začenja z besedami, s kterimi je nadangel

Gabriel Marijo pozdravil. Pa ne obsega samo teh besed, temuč še nekatere besede, katere je spregovorila sv. Elizabeta, in nekatere besede, katere je pristavila kat. cerkev. Angelsko češčenje ima toraj tri dele, in vse tri dele hočem vam danes razlagati. Razlagal toraj bom:

1. besede nadangela Gabriela; 2. besede svete Elizabete in 3. besede sv. kat. cerkve. Poslušajte!

### Razlaga.

1. Besede nadangela Gabriela so: „Češčena si Marija, gnade si polna, Gospod je s teboj. Žegnana si med ženami.“

Prišel je čas, da se je Bog usmiliti hotel človeškega rodu v grehu in nevednosti zakopanega, in svojega Sina na svet poslati, da bi vse popravil, kar je greh pokazil. Poslal je tedaj angela Gabriela k Mariji, čisti in nedolžni devici v Nacaret oznanit jej, da božji Sin, Odrešenik svetá, bo v nji človeško natoro na se vzel. Angelj, ko k Mariji pride, jej reče: „Češčena si Marija, gnade polna, Gospod je s teboj, žegnana si med ženami!“ Marija se prečudnega pozdravljenja angeljevega prestraši. Prestraši se pa zavoljo svoje nedolžnosti in svete ponižnosti, kajti vedela je, kako nevarno je za človeka, ki je povišan, da bi nad seboj dopadenja ne imel, in napuhnjen ne postal; premišluje nebeško pozdravljenje, kaj pomeni. In angel jej je rekel: „Ne boj se Marija! ker milost si našla pri Bogu. Glej spočela boš in rodila sina, imenuj ga Jezus. Ta bo velik, in Sin Narvišjega se mu poreče.“

Bog je izvolil Marijo med vsemi drugimi ženami, jo obdaroval s svojimi gnadami, ker je hotel v nji nar večji čudež svoje vsegamogočnosti storiti. Ona je bila polna gnade, nikoli ni imela madeža greha nad seboj, in svojo svetost je stanovitno ohranila. Ni pa le prejela gnade sv. Duha v svojo dušo, ampak tudi samega Boga Jezusa Kristusa v njeno nedolžno telo, kateri tudi nam vsem gnade deli. Marija je bila z vsemi gnadami napolnjena, katerih je bilo treba materi božji; večje časti ne more nobena stvar imeti, kakor jo je Marija imela; ona je povišana čez vse stvari, čez angelje in svetnike. Zato jej angel dalje pravi: „Gospod je s teboj.“ Bog je scer z vsemi stvarmi s svojo vsegamogočnostjo, pa drugaci



je s svetniki, ž njimi je s svojo gnado in ljubeznijo; z Marijo pa ni bil le s svojo gnado in ljubeznijo, ampak Bog se je sklenil ž njo, ker jo je po svoji vsegamogočnosti storil mater božjo, in jo ohranil v čistem in svetem devištvu. Bog Sin je bil ž njo, kakor je otrok s svojo materjo, ker je od njenega nedolžnega telesa vzel svoje meso, in od njene nedolžne kervi svojo kerv. Sv. Duh je bil ž njo, ker je po njegovi moči spočela božjega Sina. Kdo zamore bolj sklenjen biti z Bogom, kot Marija; ona je mati Jezusova, mati našega drugega očeta, ki nas je odrešil pogubljenja, in nam prinesel blagoslov božji, da v njem in po njem bodo vse ljudstva srečne in izveličane, ktere bodo vanj verovale, in po njegovih zapovedih živele. Zato jej pa tudi angelj pravi: „Žegnana si med ženami“, ker je ni bilo in je ne bo ženske na svetu Mariji enake. Vse ženske so v grehu, le Marija je bila brez madeža greha; kakor je bila na duši s posebnimi gnadami obdarovana, tako tudi na telesu.

2. Besede sv. Elizabete so: „Žegnana si med ženami, in žegnan je sad tvojega telesa.

Ko je Marija Jezusa od sv. Duha spočela, je šla kmalo potem k svoji teti Elizabeti; ko je k nji prišla, je sv. Elizabeta od sv. Duha razsvetljena vsa v Boga zamaknjena rekla: „Žegnana si med ženami in žegnan je sad tvojega telesa. Od kod pride, da me mati mojega Gospoda obišče?“ Sv. Elizabeta se spomni, kakšna sreča bo zdaj vsemu svetu došla, ker bo Jezus rojen, kateri bo ves svet s svojo božjo besedo razsvetlil, dal bo življenje vsem, ki bodo va-nj verovali, pripeljal jih bo spet k Bogu, ko jih bo po sv. Duhu razsvetlil, v nove božje otroke spremenil, jih prerodil, jih deležne storil svojega zasluženja, jih iz kraljestva hudičevega v kraljestvo božje prestavil, bo odvzel hudiču moč in premagal bo smert, zato jo je tako visoko počastila.

3. Sv. kat. cerkev je pa pristavila téle besede: „Jezus. Sveta Marija, mati božja, prosi za nas grešnike sedaj in našo smertno uro. Amen.“

Imenujemo jo mater božjo, saj je Jezusa rodila, ki je resnično Bog in človek, in večno bo ostala mati božja, kakor tudi Jezus večno Bog in človek; ravno tako bo pa tudi večno devica ostala, ker je brez moža od svetega Duha spočela. Kakor je pa Marija mati Jezusova, je tudi naša mati, ker je rodila njega, ki

nam je dal življenje v božji gnadi, in se je ponižal, da nas svoje brate in sestre imenuje.

Polni zaupanja na njeno prošnjo, jo prosimo, da bi za nas grešnike prosila kakor naša usmiljena mati; dobro vemo, da nič bolj ne želi, kot da bi bili vsi deležni neskončnega zasluženja njenega božjega Sina. Prosimo jo skesani svojih grehov, da bi prosila zdaj, ko smo vsak dan v velikih skušnjavah in v nevarnosti grešiti, polni slabosti in nadlog na duši in na telesu, vsak čas božje pomoči potrebni, zraven pa nevredni uslišani biti. Prosimo jo pa tudi, da bi posebno ob naši smertni uri za nas prosila, ko bomo morebiti nevarno skušani, da bi bili stanovitni v veri in zaupanji v božjo milost in neskončno zasluženje Jezusa Kristusa, in v goreči ljubezni božji. Oh tisti čas bo za grešnike nar strašnejši, ko pojdemo pred sodbo božjo, kjer bo sklenjeno za celo večnost, da bi nas Jezus vzel v svoje kraljestvo, kjer ga bomo z Marijo vred večno častili, in ž njim se veselili.

Glejte, kako kratka pa tudi kako lepà je molitva: „Češčena si Marija!“ Le vselej se spominjajte, kar besede zapopadajo, molite jo vselej počasno, pobožno in serčno; občutili bote gotovo, da je Marija res naša usmiljena mati in da njena priprošnja pri Jezusu njenem Sinu vsega premore! Preden pa sklenem, moram še nekaj prav lepega opomniti, kar je v kat. cerkvi v navadi: Trikrat na dan se zvoni in pravi katoljčani vsi veseli in goreči molijo znano molitvico: „Angel Gabriel je itd.“

Še je noč, komaj se začne svitati, se zasliši glas zvon! Kdo se v tem glasu glasi in kaj pomeni? Oglasi se naša skerb-ljiva mati kat. cerkev — kliče svoje otročice, Bogu čast dajati, počastiti našo mater Marijo.

Zakaj cerkev zjutraj zvoni? Slišite pa zakaj. Začne se dan in cerkev nas že na Boga, na Jezusa opominja; zato ker je Bog začetek vsega časa. V začetku je bila beseda, in beseda je bila pri Bogu, in Bog je bila beseda, govori Janez od Jezusa. Ko se dan začne, beži temota, svitloba premaga — juterna zarja na nebesu zažari — ognjena kroglja na nebesu priplava — cerkev nas na Marijo in Jezusa opominja, ker je Marija naša juterna zarja in Jezus luč sveta, pravo večno solnce. Dan se začne, in vsa natura se zbuja in oživlja — rožice odperajo svoje kelhe — živalice se zbudijo častiti stvarnika — tudi človek k svojemu



delu hiti — cerkev nas pa na Jezusa opominja, ker je le v Jezusu pravo življenje kristjana. — Sam od sebe govori: „Jaz sem pot, resnica in življenje.“ Zapomnite si dobro, komaj se iz spanja prebudimo, se že skerbliiva mati svojim otročičem oglasi, iz nebes na zemljo jim lepo pozdravljenje oznanuje. Nas pa tudi opominja, delo in dan z Bogom začeti.

Zakaj cerkev opoldne zvoni? Rad bi povedal prigodbo, kdaj se je ta lepa navada začela — čas ne pripusti — slušajte pa, kaj opominja! Sonce visoko na nebesu stoji in hudo pripeka, truplo in roke človeške so trudne in nove moči potrebujejo. Tedaj se oglasi glas zvona — kristjana opomni, o vročini in težavah sedajnega življenja oči povzdigovati proti nebesom, kjer bo konec truda in težav, kliče jih iz dela na dom — za živežem — nas pa zraven tudi uči, da imamo še drugi živež, kateri nas k večnemu življenju živi. Visoko na nebesu sonce stoji, na vse strani sveta svoje žarke razlija; visoko na križi visi naš izveličar — sonce sveta — široko svoje roke razprostira, cel svet objeti, na vse strani svoje gnade razliva.

Zakaj cerkev zvečer zvoni? Globoko že sonce zahaja, mrak čez zemljo se steguje, v svoje pokojne zavetje vsaka stvarica hiti, tudi človek pokoja in počitka želi; že se večernica na nebesu zasniva, iz nebeških višav nas pozdravlja; glejte, še enkrat se cerkev oglasi. Miloprijetno glas zvona skoz mrak doni in nas opominja: „Pred da zatisnemo oči in trudno glavo k počitku denemo, da se še enkrat spomenemo odrešenika, naj bi bilo delo z Bogom začeto tudi z Bogom končano, ker je tudi Bog začetek in konec. Ljubi kristjan! tudi za tebe bo prišel večer, jelo se bo mračiti, — prišla bo tista noč, da nihče ne bo mogel delati, o ljubi kristjan! tedaj boš vesel, ako tega glasa zvonov nisi zanemarjal. Ako si glas svete cerkve poslušal, častil in Jezusa in Marijo bo tudi cerkev tebe poslušala, Jezus in Marija za otroka spoznala, k sebi v nebeško domačijo sprejela. Milo in ljubo je slišati, kedar se o mraku glas zvonov po hribih in tihih dolinah razlega in kristjane k hvali in slavi večnega Boga budi. Oj kristjani! tedaj svojih ušes ne oglušite, svojih src ne zaterdujte. — Glas je naše matere, katoliške cerkve, ki svoje otročiče kliče in k nebe-

škemu ženinu napeljuje. Ljubi moj! ako kedaj na hudobnih, krivih potih hodiš, in zaslišiš ta glas iz turna, prosim, verni se hitro na pravi pot; glej, tvoj angel te kliče, tvoja mati prosi, milo in žalostno: „Ljubi sinček, verni se, verni.“ Gorje, gorje tebi nepokornemu sinu, ako ta glas sv. cerkve zastonj doni, in te merzlega pusti. Ta glas je materni glas sv. kat. cerkve — o da bi se oglasil globoko v serca vseh tistih merzlih in mlačnih, ki se ljubeznive matere cerkve sramujejo, in odrešenika zatajevajo! Ta glas je glas iz prave domačije tistim, ki se od matere cerkve odvernejo in po zmotah hodijo, — o da bi jih spet nazaj poklical v naročje ljubeznive matere!

Koga pa z angelskim češčenjem častimo? Častimo pa s to molitvijo Marijo, našo mater, pomočnico kristjanov, častimo Jezusa edinorojenega sina božjega in odrešenika, častimo Boga očeta, ker je nam toliko usmiljenja skazal — vsega sveta se usmilil in odrešenika poslal. Moli se pa takole: 1. Angel Gabriel je Mariji češčenje prinesel, ona je spočela od sv. Duha. Slišite, preljubi! nar veselše oznanilo iz nebes na zemljo, da se je Bog usmilil pregrešnega sveta, da bo kraljestvo hudičevo razdjano in božje kraljestvo postavljeno.

2. Marija je rekla, jaz sem dekla gospodova — meni se zgodi po tvoji besedi! Slišite besede in čudite se ponižnosti. Angelsko oznanilo zasliši, se hitro poda v voljo božjo in reče: dekla gospodova sem. Ljubi kristjani! kedar bo Bog k nam govoril, naj že bode kakor hoče, v besedi sv. evangelja alj skoz vest, ne vterdujmo serca, recimo tudi mi: O Gospod, glej, pripravljen je tvoj hlapec, po tvoji volji naj se zgodi! —

3. Beseda je meso postala in je med nami prebivala. Vidite nar večjo skrivnost ljubezni! Edinorojeni sin zapusti nebesa, postane človek, nam v vsem podoben razun greha, postane človek in med nami živi, nas uči, nas svari, nas reši in izveliča, da bi nas za nebesa pripravil; o sveta skrivnost ljubezni, vse časti in hvalevredna. — To je angelsko češenje, — zares lepa molitva k časti device Marije, nezrečeno lepa, če se tudi pobožno moli. 3 krat na dan nas cerkev k tej molitvi kliče, o najte, da bi se glasovi zvona,



ki jih z ušesmi slišite, vselej tudi v srcih odmevali; bodimo pokorni otroci ljubeznive matere!

### S k l e p.

Ljubi kristjani! molite vselej hvaležnega serca do Jezusa, ki je za nas človek postal in nas odrešil; molite spremišljeno, in častite Marijo, ki nam je Jezusa rodila. Naj vas ne bo sram med družino očitno po potih svojo vero pokazati in moliti angelsko češčenje, kader vas bo zvon na to molitev spominjal; ako se bote sramovali očitno pokazati, da v Jezusa verujete, se bo vas tudi Jezus sramoval pred svojim nebeškim Očetom in njegovimi angelji. Smo častili Jezusa in Marijo v življenju, bota nam Jezus in Marija na strani stala v smerti. Amen.

### Zgodovinski izgledi.

\* Cesar Napoleon in poslanec. Angležki državnik Pitt pošlje svojega prijatla Marseria k Napoleonu. Marseria nagovarja Napoleona, da bi katoliško vero na Francozkem uničil in se tako papeževe oblasti otresel. Cesar mu pa odgovori: „Marseria! pazite, kar vam porečem: Jaz sem katoljčan in bom katoliško vero na Francoskem podpiral. Ona je prava vera, vera cerkve, vera Francoske dežele, vera mojega očeta in tudi moja vera. Zmiram si bom prizadeval, jo bolj vterdovali.“ „Alj vendar veste, začne Marseria spet govoriti, kaj si bote na glavo napravili, ako tako delate. Dokler se Rimu uklanjate, zapoveduje vam Rim, duhovniki imajo oblast in vladajo nad vami. Združeni ž njimi nikoli ne bote prav imeli. Zmiraj bolj bojo vašo oblast prikratovali.“ Marseria tu ste dve oblasti, pravi Napoleon, za časne zadeve imam svojo sabljo in drugega ne potrebujem; za nebeške zadeve je Rim.“ Tako začne Marseria, nikoli ne bote samovladar, dokler se na čelo cerkve ne postavite. To vam tudi povem, napravite si novo vero, kakor si jo želite. „Novo vero si napraviti“, odgovori Napoleon smehljaje, „si novo vero napraviti, se mora na oljsko goro iti. To mi je pa nemogoče.“

\* Odgovor katoljčana, kateri je med protestanti stanoval. Samo katoljska cerkev je apostolska. Vse druge cerkve so pozneje postale. Nekdo prša katoljčana, ki je med protestanti stanoval: „Ali ne boji se med krivoverniki pokopan biti.“ On mu odgovori: „Še malo kar ne. Naj se le malo globokejše koplje, tu so sami katoljčani pokopani.“

\* Katoljčan, protestant in žid. Katoljski duhovnik in protestant sta se sprehajala. Ona dva srečata žida. „Tu smo trije, vsak druge vere, pravi protestant, kateri od nas ima prav?“ „Jaz vama hočem to povedati, odgovori žid: jaz, ako se Mesija ni še prikazal; katoljčan, ako se je Mesija že prikazal; ti pa, naj se je Mesija že prikazal ali pa ne, nimaš nikoli prav.“

\* Sveti Francisk Ksav. Da bi se kat. cerkev zmiram bolj razširovala, moramo žebrati in delati, to nam prav lepo Franc Ksav. kaže. Kedar je on sv. Očenaš žebral, je vselej pri besedah obstal: „Pridi k nam tvoje kraljestvo“; in je Boga šerčno prosil, da bi se sv. kat. cerkev zmiram bolj razširovala in poviševala. Pa on ni bil s tem zadovoljen. Tudi delati je pomagal za nebeško kraljestvo. Čudno se mu je zdelo, da so francoski in španjski trgovavci na morju svojo srečo iskali. „Kako je to mogoče, da se ti možje bolj trudijo, si menljivih zakladov nabirati, kakor Bogu duše zadobiti in tako njegovo kraljestvo razprostirati?“ Vsak dan molim: „Pridi k nam tvoje kraljestvo“, in sem vendar tako leniv, da ne pomagam nebeškega kraljestva razširovati!“

\* Napoleon na Št. Heleni. Nekega dnu se poda Napoleon na visoko pečino. Tam se vsede in ogleduje nebo, zemljo in morje in premišljuje sam pri sebi, koliko kraljestev je na svetu, kako lepo so vredjene, koliko modrih mož se je tudi nahaja i. t. d. Med tem zagleda od daleč neko malo cerkvico. Kmalu se zave in zavpije: „Narodi minejo, kraljestva padajo. Samo cerkev terdno stoji.“